

Pedagogická
fakulta
Faculty
of Education

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Pedagogická fakulta

Katedra tělesné výchovy a sportu

Bakalářská práce

Analýza obranných herních činností jednotlivce u hráčů české reprezentace na MS v ledním hokeji 2016

Vypracoval: Tomáš Mareš

Vedoucí práce: PhDr. Radek Vobr, Ph.D.

České Budějovice, 2016

Pedagogická
fakulta
Faculty
of Education

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

University of South Bohemia in České Budějovice

Faculty of Education

Department of Sports Studies

Bachelor's thesis

Individuals Defensive Game Activities Analysis at Czech Players at the IIHF World Hockey Championship 2016

Author: Tomáš Mareš

Supervisor: PhDr. Radek Vobr, Ph.D.

České Budějovice, 2016

Bibliografická identifikace

Název bakalářské práce: Analýza obranných herních činností jednotlivce u hráčů české reprezentace na MS v ledním hokeji 2016

Jméno a příjmení autora: Tomáš Mareš

Studijní obor: Tělesná výchova a sport (jednooborové)

Pracoviště: Katedra tělesné výchovy a sportu PF JU

Vedoucí bakalářské práce: PhDr. Radek Vobr, Ph.D.

Rok obhajoby bakalářské práce: 2016

Abstrakt: Cílem této bakalářské práce bylo analyzovat obranné herní činnosti jednotlivce u české reprezentace v ledním hokeji na MS 2016. Výzkum byl prováděn na 20-ti hráčích reprezentace České republiky, kteří se zúčastnili MS 2016. Jednalo se o hráče v poli. Brankáře jsme do sledovaného souboru nezařadili, protože se nikdy neúčastní těchto činností. Průměrný věk souboru je 26,7 let, průměrná tělesná výška 182,3 cm a průměrná tělesná hmotnost 84,1 kg. Teoretická část se zabývá charakteristikou ledního hokeje, historií, pravidly a systematikou. Samotná analýza se zabývá zkoumáním osmi utkání, sedm v základní skupině a jedno v play-off. Následně došlo k porovnání získaných dat. Z výsledků práce jsou patrné rozdíly mezi jednotlivými obrannými činnostmi. Nejčastěji využívaná obranná herní činnost jednotlivce je odebrání kotouče, která se vyskytuje prakticky neustále, průměrně 54x za zápas. Činnost, která českým hokejistům dělala problém po celý turnaj, je obsazování hráče bez kotouče. Průměrně na zápas, se naši hokejisté dostali do záporných čísel a to -1.

Klíčová slova: lední hokej, obranná herní činnost jednotlivce, analýza, systematika, videozáznam

Bibliographical identification

Title of the graduation thesis: Individuals Defensive Game Activities Analysis at Czech Players at the IIHF World Hockey Championship 2016

Author's first name and surname: Tomáš Mareš

Field of study: physical education and sport

Department: Department of Sports studies

Supervisor: PhDr. Radek Vobr, Ph.D.

The year of presentation: 2016

Abstract: The aim of this thesis is to analyse the defensive playing activities of a Czech ice-hockey representation's members during the World Ice-Hockey Cup 2016. The research was made on the group of 20 Czech participants of the World Cup 2016. It was mostly about the players in the playing area. We didn't include the goalkeeper because he never participates these activities. The average age of the group is 26,7 years, height 182,3 cm and weight 84,1 kgs. The theoretical part describes characteristics of ice-hockey, its history, systematics and rules. The analysis focuses on eight matches, seven in basic group and one in play-off. After that we compared all collected data. Based on the results of this thesis, we can see the difference among all defensive activities. Taking puck is the most common activity, which occurs almost continuously 54x average per match. Activity that was problematic during the tournament, namely occupying a player without the puck. Our ice-hockey players got into negative numbers, concretely -1.

Keywords: ice hockey, defensive playing activities, analysis, systematics, video

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě archivovaných pedagogickou fakultou elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

Datum.....

Podpis studenta

Poděkování

Děkuji vedoucímu mé bakalářské práce panu PhDr. Radku Vobrovi, Ph.D., za odbornou pomoc, zapůjčení publikací k dané tématice a především za jeho trpělivost.

Obsah

1 Úvod	8
2 Přehled poznatků	9
2.1. Charakteristika ledního hokeje	9
2.2 Historie ledního hokeje	11
2.2.1 Historie ledního hokeje ve světě.....	11
2.2.2 Lední hokej v Československu do roku 1945.....	15
2.2.3 Hokej v Československu po roce 1945	19
2.3 Pravidla ledního hokeje.....	28
2.4 Systematika ledního hokeje	32
2.4.1 Bruslení.....	33
2.4.2 Obranné herní činnosti jednotlivce.....	35
2.4.4 Obranné herní kombinace	41
2.4.5 Obranné herní systémy	43
3 Cíle, úkoly a vědecké otázky.....	46
3.1 Cíle práce.....	46
3.2 Úkoly práce	46
3.3 Vědecké otázky	46
4 Metodologie	47
4.1 Charakteristika souboru	47
4.2 Použité metody	47
4.3 Metodika výzkumu.....	48
5. Výsledky	49
5.1 Tabulkové znázornění jednotlivých zápasů.....	49
5.2 Celkové srovnání obranných herních činností jednotlivce ze všech zápasů České republiky na MS 2016	57
5.3 Znázornění neúspěšných klíčových situací v turnaji	59
6 Závěr.....	64
<i>Referenční seznam</i>	66

1 Úvod

Lední hokej je nejrychlejší kolektivní hrou na světě a z toho vyplývá také její fyzická náročnost. Hráč při utkání vydává velké množství energie, které je ještě zvyšováno samotnou výstrojí hráče, jejíž hmotnost je cca 12 kg. Během vlastního utkání hráč absolvuje přibližně 15 až 20 střídání, kdy je na něm vyžadováno maximální nasazení a výkon. Toto zatížení je pak energeticky hrazeno ze všech energetických zdrojů hráče. Hráči během utkání střídají různé druhy pohybu – plynulé bruslení, starty, brzdy, střelbu, osobní souboje nebo přihrávání. Aby byl schopen tyto pohyby vykonávat na potřebné úrovni, je základním předpokladem jeho dobrá fyzická připravenost (Bukač & Dovalil, 1990).

Lední hokej je hra, v níž se uplatňuje především rychlost, tvrdost a technika. Tento základ se rozvíjí v podmínkách velkého fyzického zatížení. Rychlost hry vede k rychlému střídání hráčů, kteří v krátkém časovém úseku vydávají maximum sil, které se regenerují relativně delším pobytem na střídačce (Kostka, 1984).

Pro lední hokej je tedy charakteristické střídání zatížení a uvolnění. Střídání napětí a uvolnění, stejně jako akce vázané na různý bruslařský pohyb a různou techniku ovládání hole a kotouče, vytvářejí speciální požadavky na přípravu hráče, který musí být schopen fyzicky, psychicky i technicky zvládnout současné pojetí i směr vývoje ledního hokeje (Bukač & Dovalil, 1990).

Úspěchy našeho českého hokeje v celé jeho dosavadní 90-ti leté historii korunované v druhé polovině 90. let ziskem sedmého titulu mistrů světa v roce 1996 a ziskem první zlaté medaile na Olympijských hrách v Naganu 1998 znamenají zvýšený zájem o lední hokej nejen mezi dětmi, rodiči, ale i mezi sponzory. I přes tyto pozitivní změny oproti začátku 90. let, kdy došlo v našem hokeji k určitému porevolučnímu útlumu, je naše základna ve srovnání s ostatními hokejovými velmocemi jako jsou Kanada, USA (United States of America), Švédsko, Finsko a Rusko velmi malá. Jak tedy vidíme, veškeré tyto úspěchy, které byli, jsou a chtějí bychom, aby do budoucna zůstaly, vyplývají z dobré a promyšlené přípravy hráčů, za kterou nesou odpovědnost naši trenéři ve všech věkových kategoriích a na všech úrovních (Pavliš, Perič, Novák et al., 1998).

Zvolené téma práce bylo pro autora velice jednoduché, neboť od svých předškolních let do dorosteneckých se hokeji sám věnoval. Odborně zkoumat a analyzovat obranné herní činnosti jednotlivce v ledním hokeji u české reprezentace je tedy velice přirozenou a radostnou činností. Autor v této práci rozebere systematiku ledního hokeje, herní dovednosti v obraně, herní činnosti jednotlivce a experimentální část.

2 Přehled poznatků

2.1. Charakteristika ledního hokeje

Lední hokej patří mezi naše nejúspěšnější a také nejoblíbenější kolektivní sporty. Velmi se podobá matematice nebo pravopisu: samo se to nenaučíš! (Evdokimoff & Dovalil, 2000).

Lední hokej je kolektivní sportovní hra, při které se hráči, pohybující se na bruslích na ledě, snaží holí vstřelit kotouč do soupeřovy branky. Proti sobě hrají dvě družstva o šesti hráčích (brankář a pět hráčů v poli) podle platných pravidel IIHF (International Ice Hockey Federation). Hráči se střídají, celkem může mít jedno družstvo k dispozici 22 hráčů. Z toho 20 do pole a 2 brankáře (Gut & Pacina, 1986).

Lední hokej je hra chyb, je to hra na otloukání i na přemýšlení, je to pole stokrát přeorané nejrůznějšími teoriemi. Je k němu potřeba ovládat techniku a strategii, ale neobejde se ani bez přímých střetů. A protože se hraje ve velké rychlosti na nepříliš rozlehlé hrací ploše, nedovolí ani divákovi, ani samému hráči, aby se nudil (Evdokimoff & Dovalil, 2000).

Je to sport, který každého nadchne - a sport, který má přesná pravidla. Přitahuje nejen diváky, ale i chlapce, kteří touží hokej hrát a už od svých prvních krůčků na ledě se snaží vyrovnat svým hokejovým vzorům. Je to sport bez jediné statické nebo zadržené fáze: tzn., že od prvního vhození až po poslední sirénu se hraje naplno a nikdy nemůžeme s jistotou vědět, co se bude dít (Evdokimoff & Dovalil, 2000).

Pro lední hokej je tedy charakteristické střídání zatížení a uvolnění. Střídání napětí a uvolnění, stejně jako akce vázané na různý bruslařský pohyb a různou techniku ovládnutí hole a kotouče, vytvářejí speciální požadavky na přípravu hráče, který musí být schopen fyzicky, psychicky i technicky zvládnout současné pojetí i směr vývoje ledního hokeje (Kostka, Bukač & Šafařík, 1986).

Lední hokej je sportovní hra branková, jejíž děj se odehrává na lední ploše a je tvořen činnostmi všech hráčů zaměřenou celkově na útok nebo obranu a jejímž cílem je, aby bruslící hráči vstřelili kotouč vedený hokejovou holí do branky soupeře. Šířka variant činností a rychlost jejich provádění je dána jejich velkým počtem, rozděleným podle účelu na herní činnosti jednotlivce, skupin nebo celého družstva (Kostka, Bukač & Šafařík, 1986).

Dominantou hry je rychlost, technika a tvrdost. Je to hra, ve které se prosazují jedinci, jejichž úspěch roste úměrně s tím, jak dovedou svou individualitu spojit s hrou celého družstva. Děj se odehrává na ledové ploše. Hokej je tedy hra kolektivní, dávající vyniknout individuálním vlastnostem a dovednostem hráčů i individuálním záměrům trenéra. Je plný dramatických

okamžiků, které vytvářejí atmosféru neklidu a budí zájem diváků, neboť v rychlém sledu jim připravuje stále nová překvapení v bleskovém řešení vzniklých situací. Bezprostřední kontakt hráčů má charakter individuálních soubojů, které diváka přitahují a dávají mu prožít intenzivně děj na hřišti s napětím, zda bude obrana účinná, a s nadějí, že útok jeho mužstva bude úspěšný a přinese branku (Kostka, 1984).

Lední hokej vyžaduje od hráčů uvědomělou kázeň a sebeovládání. V dobře vedeném kolektivu vzrůstá soudržnost, lépe lze působit na morální a mravně volní vlastnosti hráčů, které se upevňují v celém tréninkovém procesu a zvláště v dlouhodobých soutěžích a utkáních (Kostka, Bukač & Šafařík, 1986).

Obsahem tělesné přípravy je rozvoj jednotlivých pohybových schopností – což jsou schopnosti vytrvalostní, silové, rychlostní a koordinační. Tyto schopnosti jsou jako celek označovány pojmem kondice. Kondice tvoří bázi herních dovedností a současná vysoká výkonnost klade na kondici hráčů výjimečné nároky. Všeobecná tělesná příprava vytváří široký základ všestranného a harmonického rozvoje hráče, který je základem pro růst herní výkonnosti. Úlohu všeobecně rozvíjejících cvičení plní v ledním hokeji běh, skoky, gymnastická cvičení, účelová a průpravná gymnastika, cvičení s břemeny, úpolová cvičení, plavání a sportovní hry (Kostka, Bukač & Šafařík, 1986).

2.2 Historie ledního hokeje

2.2.1 Historie ledního hokeje ve světě

Za kolébku ledního hokeje je považována Kanada. Kde a kdy se zde poprvé hokej hrál, lze těžko říct. Pravděpodobně se hra vyskytovala na několika místech současně. Tuto domněnku podporuje i to, že měla co do počtu hráčů i znění pravidel víc variant. Pokud jde o přibližné datum jejího zrodu, uvádí se rok 1830 (Kováč, 1982).

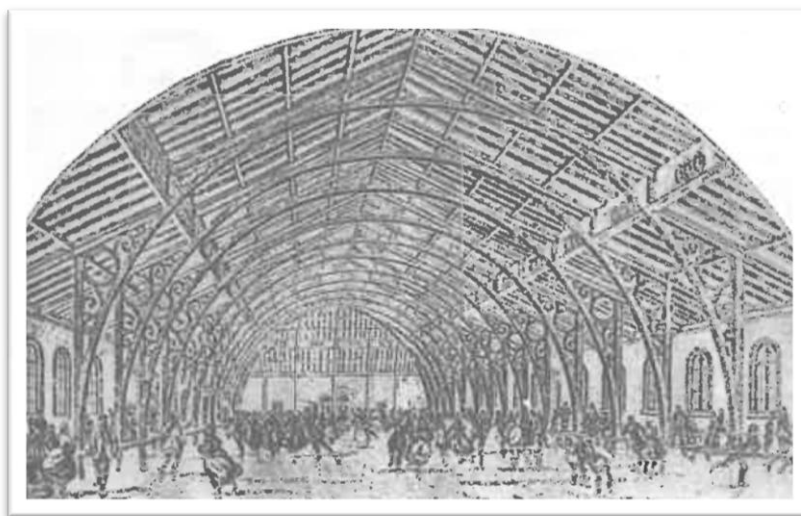
Obrázek 1: Antický reliéf zobrazující hru podobnou hokeji zvanou koretizein (Gut & Vlk, 1990, 20).

Jeden z nejstarších zdrojů pochází z Antického Řecka. V Národním muzeu v Aténách najdeme reliéf, kde je vyobrazena scéna, na níž dva muži stojí proti sobě, drží v ruce zahnutou hůl a rozehrávají míček. Reliéf pochází přibližně z roku 480 př. n. l. Tuto hru s míčkem od Řeků převzali Římané, kteří jí přinesli do oblasti západní Evropy. Po definitivním rozpadu Římského impéria v 7. století našeho letopočtu, převzalo původní obyvatelstvo některé sportovní hry. Mezi nimi byl také „antický hokej“. Další vývoj těchto her, který předcházal lednímu hokeji, byl v každé oblasti individuální, s množstvím krajových odlišností. Nikdo neurčil společná pravidla, ale princip hry byl stejný – hráči bojovali o společný předmět holí. Název hry se také lišil. V Anglii se hrál kriket, ve Skotsku bandy a v Irsku Shinty (Shinty), což byla původem galská hra, která se svého největšího rozmachu dočkala v padesátých letech minulého století v Kanadě, kdy se najednou hrálo i na padesáti vyznačených hracích plochách (Gut & Vlk, 1990).

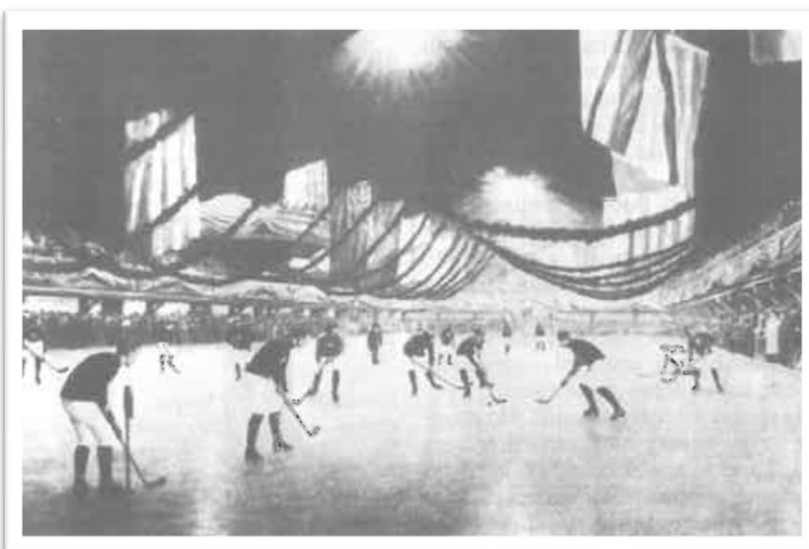
Mnoho expertů a znalců historie pátrá po vzniku a opravdu první kolébce hokeje. Dnes je velmi obtížné určit přesný čas a místo vzniku hokeje, ale počátek novodobého ledního hokeje by se dal určit datem, kdy byla poprvé sepsána jeho pravidla (Gut & Vlk, 1990).

„Bezpečně víme jedno – ani míček, ani brusle, ani hůl nejsou objevem Kanadánů. Naproti tomu je dost nezvratných důkazů o tom, že lední hokej, jak jej dnes známe, je ryze kanadského původu! Kanadáné jsou na to nesmírně hrdí.“ (Gut & Vlk, 1990, 18).

Počátky moderního ledního hokeje najdeme v Kanadě a datují se do 2. poloviny 19. století. Jako místa vzniku se uvádějí města Kingston, Montreal a Halifax. První krytá hala s přírodním ledem – Viktoria Skating Rink, byla otevřena v Montrealu v roce 1862, sloužila pro bruslení obyvatel města. Na tomtéž kluzišti byl 3. března 1875 odehrán první zápas v ledním hokeji, což byl začátek historie kanadského hokeje v Kanadě, i celém světě (Gut & Vlk, 1990).

Obrázek 2: První kryté kluziště na světě, Viktoria Skating Rink v Montrealu (Gut & Vlk, 1990, 20).

Obrázek 3: První hokejové zápasy na Viktoria Skating Rink (Gut & Vlk, 1990, 20).

V roce 1878 dostala tato hra obecně platná pravidla. K prvnímu veřejnému utkání podle nových pravidel došlo až v roce 1881. V roce 1886 vznikla první ústřední organizace této hry – Montrealská hokejová amatérská asociace. O 10 let později v roce 1896 vznikla v USA Americká hokejová federace. Už na začátku roku 1893 se ustavila kanadská profesionální NHL (National Hockey League) a 29.1.1893 bojovali její kluby o Stanley Cup. O pohár, který věnoval guvernér Kanady lord F.A. Stanley. Prvním držitelem poháru se stalo mužstvo Montrealu (Kováč, 1982).

22. listopadu 1917 se v Montrealu sešli zástupci všech tehdejších amatérských soutěží a vyjednávali o založení první profesionální hokejové ligy – NHL. Prvními týmy, které tvořili NHL, byly Montreal Wanderers, Montreal Canadiens, Ottawa 18 Senators, Quebec Bulldogs. První památný dvojzápas se hrál ve středu 19. prosince 1917 v montrealské Westmount aréně (Jenšík, 2011).

Obrázek 4: Loga týmů „Original Six“ (www.usahockeymagazine.com, 2016).

O 9 let později zanikly ostatní amatérské ligy a začalo rozšiřování NHL. První americký tým, který vstoupil do NHL, byl Boston Bruins. Do roku 1942 se do NHL připojilo, ale také odešlo, několik klubů, a to především kvůli hospodářské krizi, druhé světové válce a tíživé finanční situaci. Od roku 1942 hrálo NHL „Original Six“ (Montreal Canadiens, Toronto Maple

Leafs, Boston Bruins, New York Rangers, Detroit Red Wings, Chicago Blackhawks) a tak tomu bylo po následujících 25 let. 18. ledna 1958 nastoupil v NHL první černoch – Willie O'Ree.

V polovině 60. let 20. století vznikla konkurenční liga – WHL (Western Hockey League), která se však již v roce 1979 rozpadla. Aby NHL hrozbě konkurence předešla, začala se rozšiřovat o další členské týmy. V roce 1974 byla NHL rozdělena na dvě konference. Poslední rozšíření ligy proběhlo v 80. letech 20. století. Od založení NHL se její členské týmy rozrostly ze 4 na 30. Většina týmů je amerických a pouze 7 týmů kanadských. Nejúspěšnější klub v celé historii NHL je Montreal Canadiens, prvenství dosáhl 24krát (www.nhl.com, 2016).

Do Evropy pronikal kanadský hokej po roce 1900. Průkopníky byli kanadští studenti na univerzitách v Oxfordu a Cambridge, kteří jej popularizovali v zimních střediscích ve Švýcarsku. V této době byl v evropských zemích značně rozšířen bandy hokej. Paříž a Londýn měla dokonce krytá umělá kluziště. Hrál se sedmi až jedenácti hráči na každé straně, na neohrazených kluzištích velkých 180 x 90 metrů s kulatým míčkem. Bandy hokej byl rozšířen především v Anglii, Švédsku a Rusku (Kostka, Bukač & Šafařík, 1986).

V Evropě se začal hrát lední hokej počátkem 20. století ve Velké Británii, Francii, Belgii, Švýcarsku a v Českých zemích. V roce 1908 byla založena LIHG (Ligue Internationale de Hockey sur Glace – Mezinárodní federace ledního hokeje). Jejími zakládajícími členy byly Francie, Čechy, Belgie, Švýcarsko a Anglie (Kostka, Bukač & Šafařík, 1986, 11).

U kanadské koncepce ledního hokeje byl důležitý rychlý protiútok. Ve švédském pojetí ledního hokeje platila individuální technika a kolektivní spolupráce. Sovětské pojetí ledního hokeje, kdy se poprvé představili na MS (Mistrovství světa) 1954, radikálně změnil vývoj evropského hokeje. Rychlá kombinační hra na základě kratších, neustále násobených přihrávek vyžadovala stálou aktivitu a pohyb všech hráčů k zapojení do útočné činnosti. Velká akční pohyblivost byla hlavním znakem útoku. Cílem bylo co nejrychlejší zakončení. Československé pojetí ledního hokeje se vyznačovalo technickým způsobem hry majícím v útoku tendenci k neustálé tvořivé improvizaci. Kolektivní spolupráce je značně tvořivá a nápaditá (Bukač & Šafařík, 1971).

2.2.2 Lední hokej v Československu do roku 1945

Vznik hokeje u nás se datuje už od roku 1889. Hrát mohli nejméně tři proti třem, nejvíce jedenáct proti jedenácti. O zavedení této hry u nás se zasloužil všestranný sportovec i organizátor Josef Rössler, který přinesl kromě holí a míčku i pravidla z Paříže. Bandy hokej byl u nás organizován českou atletickou amatérskou unií, a to až do roku 1908 (Kostka, Bukač & Šafařík, 1986).

Obrázek 5 a: Zleva Josef Gruss, jeden z nejvýznamnějších postav českého i slovenského hokeje a obrázek 5 b: Emil Procházka, jeden ze zakladatelů českého hokejového svazu (Gut & Vlč, 1990, 52,54).

Profesor MUDr. Josef (Joe) Gruss je významná postava českého a posléze československého hokeje a reprezentant Čech v řadě sportů (v šermu, tenisu, fotbale, atletice a plavání). Na olympijských hrách v Londýně 1908 byl brankářem mužstva a na turnaji v Chamonix 1909 jeden z „mušketýrů“. Byl také velký propagátor a organizátor naší tělovýchovy i v mezinárodním měřítku, lékař, sportovní funkcionář, vysokoškolský pedagog, publicista a předseda Českého olympijského výboru v letech 1929 až 1951 (Gut & Vlč, 1990).

Emil Procházka, nadšený propagátor českého sportu v Rakousko-uherské monarchii. Iniciátor založení Českého svazu hokejového v roce 1909 a jeho organizátor a propagátor (Gut & Vlč, 1990).

Dne 6.11.1908 byl založen Český svaz hokejový, který sdružoval hokej na ledě i pozemní hokej, a ještě v roce 1908 byl přijat za člena Mezinárodní hokejové federace. V této době se hokej hrál již v Anglii, Belgii, Francii a Švýcarsku. O rok později také v Německu a Rakousku. Prvními průkopníky u nás byli J. Gruss, J. Palouš, B. Malý, J. Fleischmann, O. Vindyš, B. Hammer

a J. Jarkovský. Těchto sedm sportovců se v lednu 1909 poprvé v historii českého ledního hokeje zúčastnilo mezinárodního turnaje v Chamonix. I když na turnaji neuspěli, získali první cenné zkušenosti. Seznámili se nejen s technikou dlouhých holí a kotoučem, ale i s hrou využívající mantinelů a prostoru za brankami. Že se tato hra v Praze brzy ujala, dosvědčuje i to, že už v roce 1909 se hrálo první mistrovství zemí koruny České v kanadském hokeji. Rozvoj ledního hokeje u nás pokračoval velmi pomalu. Z počátku se hrál jen v několika klubech a až v roce 1920 stoupl počet klubů na 40. Příčinou byly nepříznivé klimatické podmínky a hlavně nákladnost tohoto sportu. Zasluhou dalšího úspěchu v mezinárodních soutěžích však popularita ledního hokeje rostla. Prvním velkým úspěchem našeho mužstva v historii českého ledního hokeje bylo vítězství na druhém mistrovství Evropy v Berlíně v roce 1911 (www.hokej.cz, 2016).

Brankář prvního českého týmu v kanadském hokeji Josef Gruss, když v roce 1909 uviděl ve vlaku do Chamonix poprvé v životě puk, řekl: „Je to těžké a tvrdé jako kámen, když mě to trefí do nohy, mám jí pryč, když do hlavy, jsem nebožtík.“ (Dobrovodský, Halásek, Pacina et al., 1985, 22).

Obrázek 6: Hokejový mušketýři z Chamonix 1909 (www.cslh.cz, 2016).

V roce 1910 se hrálo poprvé ME (Mistrovství Evropy). Češi se ale zúčastnili až šampionátu o rok později, který se konal v Berlíně. Porazili Švýcarsko 13:0 a Německo 4:1 a hned při své premiéře dosáhli prvenství. Češi pak pořádali roku 1912 třetí ME v Praze. Zde přišli o celkové vítězství po německém protestu proti neregulárnímu kluzišti a neoprávněnému startu mužstva Rakouska (www.cslh.cz, 2016).

Obrázek 7: Naši jako Mistři Evropy z Berlína 1911 (www.hokej.idnes.cz, 2016).

V roce 1920 se začal hokej hrát i na Slovensku. Největším jeho propagátorem byl Anton Máša Balík, který byl vynikajícím hokejistou ČKS (Český krasobruslařský svaz) Vyšehrad 1907 (Gut & Vlk, 1990).

Obrázek 8: Antonín Máša, zakladatel a největší propagátor kanadského hokeje na Slovensku (Gut & Vlk, 1990, 100).

Rozvoji ledního hokeje v ČSR (Československá republika) pomohlo založení nového ústředního orgánu v roce 1931 s názvem Československá liga kanadského hokeje, který

sdružoval všechny české, slovenské, ale také německé a maďarské hokejové kluby (Kostka, Bukač & Šafařík, 1986).

Brankář čs. mužstva Jan Pecka v roce 1920 řekl: „Zvláštní brankářské rukavice nebyly. Do rukou se totiž nechytalo, nebylo co. Útočníků, kteří dokázali v jízdě vystřelit kotouč nad ledem, bylo pár.“ (Dobrovodský, Halásek, Pacina et al., 1985).

První velkou poválečnou hokejovou událostí byl olympijský turnaj v Antverpách v roce 1920, kde mužstvo ČSR obsadilo třetí místo za Kanadou a USA. V prosinci 1921 došlo k rozdělení hokejového svazu na lední a pozemní. Vznikl Československý svaz ledního hokeje, který po zániknutí ledního bandy přijal název Československý svaz kanadského hokeje (www.hokej.cz, 2016).

Bylo-li ME v ledním hokeji, pořádané v roce 1925 v Tatrách ve Starém Smokovci, podnikem pro vznik hokeje na Slovensku, pak výstavba zimního stadiónu v Praze na Štvanici (1932) a hlavně MS a ME, pořádané v Praze v roce 1932, měly rozhodující vliv na rozvoj ledního hokeje v Čechách. V roce 1935 měl Československý svaz kanadského hokeje již 270 klubů a v roce 1939 dokonce 300 klubů. Těchto 300 klubů představovalo 6000 vyspělých hráčů a 1300 dorostenců. Rozvoj ledního hokeje však přerušila na dlouhou dobu II. světová válka (Kostka, 1971).

Rozhodčí Jan Krásl o době kolem roku 1930 řekl: „Mnohokrát jsem držel v jedné ruce píštalou a v druhé stopky, na nichž se měřil čistý čas. Moc dobře si pamatuji, jak jeden z kolegů hodil místo puku mezi hole stopky“ (Dobrovodský, Halásek, Pacina et al., 1985).

Obrázek 9: Matěj „Mike“ Bruckna ve Svatém Mořici (www.ceskatelevize.cz, 2016).

Nejvýraznější osobností československého týmu ledního hokeje třicátých let se stal Matěj Buckna. Zastával funkci trenéra i hráče. Je považován za otce hokeje v Česku a na Slovensku. Poprvé se objevil na štvanici v druhé polovině listopadu roku 1935. Ovlivnil výkonnost několika hokejových generací. Tvrdil, že hokej je tvrdá hra a trenér musí být také tvrdý. Před každým utkáním rozdál hráčům osobní úkoly, které museli pečlivě plnit (Gut & Vlk, 1990).

2.2.3 Hokej v Československu po roce 1945

Po druhé světové válce, kdy se znovu spojil český a slovenský hokejový svaz, vzrostl počet hráčů v 874 klubech na 26 500. V roce 1947 bylo Československo pověřeno uspořádáním prvního poválečného mistrovství světa, na němž poprvé získalo na Štvanici první místo, což podnítilo další rozvoj hokeje a zvýšení úrovně hry v českých zemích (Kostka, Bukač & Šafařík, 1986).

Obrázek 10: Národní tým z prvního poválečného mistrovství světa z Prahy z roku 1947. Zleva stojí hráči: Troják, Zábrodský, Konopásek, Trousílek, Pokorný, Pácalt, v pokleku Bouzek, Sláma, Stibor, Roziňák a Jarkovský (Gut & Vlk, 1990, 161).

Na olympiádě 1948 ve Svaté Mořici poprvé neprohrál československý tým s kanadskou reprezentací. Remíza 0:0 ve vzájemném duelu však nestačila na první místo. Čechoslováci měli totiž celkově horší skóre a na prvním místě se umístil tým Kanady (www.cslh.cz, 2016).

O silvestrovské noci 1948, když se hokejisté klubu LTC (Lawn Tennis Club) Praha vraceli ze Spengler Cupu, hlasovali jeho hráči v curyšském hotelu Waldorf o nabídce vytvořit národní tým v exilu. Většina zúčastněných se vyslovila proti a chtěli návrat domů. Tito hráči tvořili

základ reprezentace. Patnáct měsíců po návratu bylo jedenáct hokejistů československé reprezentace zatčeno. Byl proti nim vykonstruován proces a komunistický režim je obvinil z protistátní činnosti. Byli odsouzeni k trestu v celkové výši 77 let a čtyři měsíce (www.cslh.cz, 2016).

Mistrovství světa v roce 1950 se česká družina nezúčastnila. Za zatčením jedenácti reprezentantů před odletem na šampionát v roce 1950 stály obavy komunistického režimu, že se hráč z ciziny nevrátí a emigrují do svobodného světa. Vynesené rozsudky se měly stát výstrahou pro celý národ. Místo na šampionát poslal tehdejší režim většinu opor československé reprezentace do vězení (www.cslh.cz, 2016).

Obrázek 11: Předávání poháru pro vítěze mistrovství světa kapitánovi sovětského týmu Vjačeslavu Bobrovovi v roce 1954 (Gut & Vlk, 1990, 197).

Padesátá léta jsou pro světový hokej významná vstupem sovětského mužstva na scénu mistrovství světa, Evropy a na olympiádu (www.cslh.cz, 2016).

Téměř půl století stál na vrcholu světové výkonnosti kanadský hokej. Jeho porážkou na MS v roce 1954 si sovětský tým vybojoval přední pozici na mezinárodních hokejových turnajích (Kostka, Bukač, & Šafařík, 1986).

Toto mistrovství bylo pro sbornou prvním startem na tak velkém mezinárodním turnaji. Odborná veřejnost i sportovní novináři měli o vítězi turnaje rozhodnuto už dopředu. Kanadáné byli favorité a očekávalo se, že dají lekci hokeje sovětskému týmu. Severoamerický tým soupeře podcenil, trenéři ani hráči se nechodili dívat na tréninky sborné. Po vítězném zápase sovětů, kanadský útočník Galand řekl novinářům: „Byl jsem absolutně přesvědčen o našem vítězství. Nikdy jsem neviděl sovětské mužstvo hrát. Myslel jsem, že je to zbytečné. Když jsem

se s ním setkal na ledě, připomínalo mi to zlý sen. Sovětští hráči hráli jakýsi jiný hokej, ale góly, které nám dávali jeden za druhým, nepřestávaly být góly “ (Vlk & Gut, 1978, 464).

„Vzrůstající počet zimních stadionů a zvláště popularita hokeje v Kanadě, SSSR, Švédsku, USA a ČSR vytvořila z těchto zemí skupinu výkonnostně se vzdalující ostatním zemím“ (Kostka, Bukač, & Šafařík, 1986, 12).

V 60. letech se projevují v ČSR první výsledky systematické teoretické i praktické práce řídicích komisí svazu ledního hokeje. Na mezinárodním poli získává v roce 1961 reprezentační mužstvo Československa titul mistra Evropy, kdy poprvé porazilo sovětský tým. Byl to první světlý okamžik po 12 letech (www.cslh.cz, 2016).

V roce 1968, na olympiádě v Grenoblu, český tým porazil sovětskou sbornou a přerušil její vítěznou šňůru třiceti dvou vítězných zápasů. Avšak nezískal prvenství. Vítězství československého týmu doprovázelo „Pražské jaro“ – ujatý název pro politicky uvolňující se situaci v Čechách. Půl roku po olympiádě přijeli do Československa sovětsí okupanti a potlačili veškerou naději na svobodný život (www.cslh.cz, 2016).

V roce 1969 mezinárodní hokejová federace IIHF přidělila Praze pořadatelsví světového šampionátu. Komunistická vláda však neměla zájem, aby se v rozbouřené atmosféře okupace lidé scházeli ve větším množství a stmelovali se. Obávala se protestů a nepokojů. Pořadatelských práv se Praha musela vzdát a turnaj proběhl ve Stockholmu (www.cslh.cz, 2016).

Na stockholmském Mistrovství světa v roce 1969, bojoval československý národní tým nejen na sportovní úrovni, ale i na té politické. Několik hráčů si na protest proti okupaci přelepilo černou páskou pětícípou hvězdu nad lvem na národním dresu. „Vy nám tanky, my vám branky!“, znělo Stockholmskou hokejovou halou heslo po dvou nezapomenutelných zápasech Čechoslováků proti sovětskému týmu. Českoslovenští hokejisté během nich zvítězili 2:0 a 4:3. Porazit sovětskou sbornou dvakrát na jednom turnaji se nikdy nikomu nepodařilo. Na šampionátu však reprezentanti skončili třetí. Doma je ale lidé vítali jako vítěze (www.cslh.cz, 2016).

„Období 70. let je jednou z nejúspěšnějších ér československého ledního hokeje. V letech 1971, 1972, 1976 a 1977 byla ČSSR (Československá socialistická republika) mistrem Evropy, v letech 1972, 1976, 1977 a 1985 mistrem světa“ (Kostka, Bukač & Šafařík 1986, 12).

Obrázek 12: Hokejisté ČSSR po vítězném finálovém zápase se sovětskou sbornou v roce 1972. (www.hokejportal.net, 2016).

Toto velice úspěšné období českého hokeje ve světě začalo v roce 1972. Národní tým ČSSR hrál v domácím prostředí v Praze a vydobyl si prvenství na mezinárodním poli. Ve finále porazil sovětskou sbornou 3:2 (Novotný, Pejchar, Sigmund et al., 1973).

Nikolaj Pučkov, mladší trenér sovětského týmu řekl: „Chtěl bych srdečně poblahopřát čs. mužstvu i oběma trenérům k vynikajícímu výsledku. Dlouho jste usilovali o tuto poctu, tentokrát jste byli výborní a zcela zaslouženě vyhráli. Obě mužstva, československé i naše, předvedla výborný hokej a postarala se o nádhernou podívanou. Do obou vzájemných utkání nastupovali naši se stejným taktickým plánem zajistit především obranu. Prorazit vynikající čs. obranu však nebylo jednoduché. V prvním utkání jsme se právě v obraně dopustili několika taktických chyb, kterých jsme se chtěli ve druhém střetnutí vyvarovat. Dopustili jsme se jich ovšem znovu“ (Novotný, Pejchar, Sigmund et al., 1973).

V roce 1974 odešlo do emigrace několik hráčů, jako první Václav Nedomanský a Richard Farda. Následovalo je mnoho dalších hokejistův 80. letech. Byla to velká vlna odchodů – hráči Jiří Crha, bratři Peter, Anton a Marián Šťastní, Vítězslav Ďuriš, Miroslav Fryčer, Peter Ihnačák, Petr Klíma, Michal Pivoňka, František Musil, David Volek emigrovali, stali se nežádoucí pro režim, a tudíž nemohli nadále reprezentovat. Ačkoli se tak stal československý hokej velmi oslabeným, vychoval nové hokejové talenty – například Vladimíra Růžičku, Dominika Haška, Antonína Stavjaňu, Jiřího Lálu a Slováky Dušana Paška, Dária Rusnáka nebo Igora Libu (www.cslh.cz, 2016).

Jeden z největších turnajů sedmdesátých let se jmenoval „Canada Cup“ a probíhal na půdě Kanady a USA v roce 1976. Turnaje se zúčastnila Kanada, USA, SSSR (Svaz sovětských socialistických republik), ČSSR (Československá socialistická republika), Finsko a Švédsko.

V evropských i zámořských sportovních listech byl tento turnaj označen za největší událost v historii ledního hokeje, významnou křížovatkou ve vývoji této hry a důkaz, že hokej v Evropě se může měřit i s tím kanadským. Ve finále tohoto turnaje se setkal domácí tým Kanady s československou reprezentací. Finálová část se hrála na tři utkání. Prvenství vydobylo mužstvo Kanadčanů. Čechoslováci prohráli, ale i přesto ukázali pravé sportovní chování. Jejich přátelství a vřelost vůči protihráčům na konci finálového duelu všichni ocenili (Vlk & Gut, 1978).

Brankář kanadského týmu Vachon řekl: „Tihle muži z Československa jsou ostří jako hřebíky, ale mají velké přátelské srdce. Jsou praví sportovci. Kdyby situace byla obrácena, já bych tak sportovní nebyl. Byl bych pořádně vzteklý, že jsem přišel o vítězný gól“ (Vlk & Gut, 1978, 426).

Po zhroucení komunistického režimu v roce 1989, byly otevřeny hranice a nic nebránilo odchodům hokejistů do zámoří. Odliv hráčů byl největší za celou dobu československého hokeje. Ze země odjelo mnoho nadějných mladých hokejistů, včetně Jaromíra Jágra, Roberta Holíka, Roberta Reichela nebo fenomenálního golmana Dominika Haška. Češi tak měli jednu dobu nejpočetnější zastoupení ze všech evropských zemí v NHL (www.cslh.cz, 2015).

Křest reprezentace svobodné země proběhl na Mistrovství světa v roce 1990 v městech Bern a Fribourg. Na Švýcarském šampionátu se změnil název státu z ČSSR na Česká a Slovenská federativní republika. Kromě toho, že se změnil název vlasti, měnil se i státní znak, který se v tu dobu vytvářel, a proto reprezentanti měli na svých dresech pouze státní vlajku. Tímto turnajem začala nová éra národního mužstva, která reprezentuje svobodný, nezávislý a demokratický stát. Českoslovenští reprezentanti na tomto turnaji skončili třetí (Jenšík, 2011).

Na rok 1992 IIHF naplánovalo dvě velké akce. Únorovou zimní olympiádu a květnové mistrovství světa v ledním hokeji. Zimní Olympijské hry v Albertville pro československý reprezentační tým znamenaly nástup nového trenéra Ivana Hlinky a bronzovou medaili (Jenšík, 2011).

Slova trenéra Ivana Hlinky: „Znám cennější kovy, než je bronz, ale tenhle má momentálně pro náš hokej cenu zlata“ (Jenšík, 2011, 314).

Květnové mistrovství světa v tomtéž roce proběhlo na domácí půdě v Praze a Bratislavě. Byl to poslední společný šampionát Čechů a Slováků, na kterém společně získali třetí bronzovou pozici (Jenšík, 2011).

Rozpad Československa na Český a Slovenský stát znamenal rozdělení hokejových svazů i národního týmu. Pokračovatelem tradice šestinásobných mistrů světa, se zcela oprávněně stal český hokej a jeho hokejový svaz. Slovensko bylo, jako další členský stát, přijato mezi členy IIHF a slovenský národní tým začal v nejnižší divizi světových soutěží. Řešení odpovídalo

zvyklostem, ale bylo v rozporu s výkonností slovenských hokejistů. Ti se však v nejkratším možném čase prostříleli do elitní skupiny (Jenšík, 2011).

Obrázek 13: Zleva znak českého svazu ledního hokeje od roku 1993 a znak slovenského svazu ledního hokeje od roku 1993 (www.cslh.cz, 2016), (www.hockeyslovakia.sk, 2016).

V roce 1993 se odehrálo další Mistrovství světa, tentokrát v německých městech Dortmund a Mnichov. Byl to první turnaj, na kterém hrálo národní mužstvo za samostatnou Českou republiku. Vybojovalo třetí místo po prohře s Kanadou 1:5 (Jenšík, 2011).

V roce 1994 se mezinárodní olympijský výbor rozhodl pořádat letní a zimní olympijské hry s odstupem dvou let, především kvůli náročnosti organizace her. Tudíž pouhé dva roky po olympiádě v Albertville se posvátný plamen z Olympie znovu rozhořel nad ledem a sněhem v Lillehammeru, kde Slováci poprvé hráli mezi elitou. Překvapivě postoupili ze základní skupiny z prvního místa bez porážky. Ve čtvrtfinále se setkali s Rusy a v prodloužení prohráli. Český tým se probojoval pouze k zápasu o pátou příčku, ve kterém se poprvé utkal právě s bývalými bratry ze Slovenska. Tato první steč nedávných spoluhráčů, skončila výhrou 7:1 pro český tým. Vítězství nad Slováky potěšilo, ale z celkového umístění na pátém místě se nikdo příliš neradoval (Jenšík, 2011).

Z těžkých časů bez výher se ale dokázal národní hokejový tým vzpamatovat a pro český hokej začal zlatý věk. Dosvědčuje to titul mistrů světa z Vídně v roce 1996. Tohoto prvenství dosáhli nad Kanadou vítězstvím ve finále 4:2. Tým vedla dvojice trenérů - Bukač a Neveselý (Jenšík, 2011).

V tomtéž roce se hrál první světový pohár. Účastníci byli rozděleni do dvou skupin – evropské a zámořské. Český tým patřil k favoritům v evropské skupině, avšak stalo se to, co nikdo nečekal – tým hvězd naprosto vyhořel. Hráči se ze základní skupiny do hlavního turnaje

ani neprobojovali. Prohráli dokonce s týmem Německa, se strašidelným skóre 7:1. Celý turnaj vyhráli reprezentanti USA po finálové bitvě s Kanadou (Jenšík, 2011).

Tehdejší předseda svazu Karel Gut v knize Sto let českého hokeje vzpomíná: „Němci nás doslova smetli jako Sověti v dobách své největší slávy. “ (Jenšík, 2011, 324)

Obrázek 14: Náš vítězný tým z „turnaje století“ na zimní olympiádě v Naganu 1998 (www.hokej.cz, 2016).

Rok 1998 přinesl jednu z největších hokejových událostí pro český národ. „Turnaj století“, tak se začalo říkat olympiádě v Naganu. A to proto, že vedení NHL rozhodlo o pozastavení soutěže, aby umožnilo všem týmům posílit o nejlepší hráče ze zámoří. Toto se nikdy v historii nestalo, olympijský turnaj dosahoval kvalit jako nikdy předtím. Soupisku hráčů české reprezentace dali dohromady trenéři Hlinka a Lener. Měli před sebou nelehký úkol – vrátit českému hokeji hrdost. Češi do role favorita po předešlých nezdarech určitě nepatřili, byli podceňováni a nikdo nedoufal v jakýkoli úspěch. Avšak konec turnaje byl překvapením pro všechny, reprezentanti uspěli v konkurenci, která se nikdy a nikde předtím nesešla (Jenšík, 2011).

Po finálovém zápase proti hvězdnému ruskému týmu křičel do mikrofonu televizní komentátor Záruba: „Přepište dějiny! Jsme olympijští vítězové “ (Jenšík, 2011, 327).

Tentýž rok, o pár měsíců později, odcestovala reprezentace na 62. Mistrovství světa do Basileje a Curychu. Ovšem tento turnaj se od olympijského velice lišil, ani jeden reprezentační tým účastníci se turnaje se nemohl spolehnout na hráče z NHL. Český tým měl v sestavě pouze osm členů vítězného družstva z Nagana. Turnaj zakončili na třetí pozici po výhře nad Švýcarsy (Jenšík, 2011).

Obrázek 15: Rok 1999 byl začátkem zlatého hattricku, první titul přišel na MS v norském Lillehammeru (www.sport.aktualne.cz, 2016).

Začátek zlatého hattricku začal na 63. Mistrovství světa v Norsku ve městě Lillehammer v roce 1999. Českou reprezentaci k prvnímu místu dovedl opět trenér Hlinka, jehož tým ve finálovém boji porazil Finy a po čtyřech letech se Češi stali mistry světa (Jenšík, 2011).

V roce 2000 přijela česká hokejová reprezentace do Petrohradu na 64. Mistrovství světa v ledním hokeji obhajovat prvenství z minulého šampionátu. Tento ambiciózní cíl se jim povedl i bez hlavního trenéra Ivana Hlinky, který přijal nabídku trénovat tým NHL Pittsburgh Penguins. Ve finále reprezentanti narazili na houževnaté Slováky, kterým uštedřili porážku 5:3 a stali se po druhé v řadě mistry světa (Jenšík, 2011).

Obrázek 16: Dovršení „Zlatého hattricku“ na MS v Německu v roce 2001 (www.hokej.idnes.cz, 2016).

Tři šampionáty v nepřetržité řadě naposled vyhrála sborná SSSR na počátku osmdesátých let. Kromě Rusů a Kanadánů se to povedl už jenom Čechům. V roce 1999 začali výhrou v Norsku, pokračovali přes ruský Petrohrad na přelomu milénia a svůj „zlatý hattrick“

dovršili v roce 2001 v Německu. Doba okolo roku 2000 je nejúspěšnější v novodobé historii českého hokeje (Jenšík, 2011).

Konec velkých vítězství českého hokeje začal na 66. Mistrovství světa ve Švédsku v roce 2002. Na tomto turnaji čeští reprezentanti skončili ve čtvrtfinále s Rusy. Titulem mistrů světa se mohli poprvé v historii chlubit Slováci. Na 67. Mistrovství světa ve finských Helsinkách čeští reprezentanti obsadili čtvrtou pozici po prohře se Slováky. Mistrem světa se stali Kanadáné (Jenšík, 2011).

Na domácí půdě se vrátilo Mistrovství světa v roce 2004. V Praze se vybudovala nová hokejová aréna, kterou jak fanoušci, tak hráči, chtěli pokřtít titulem mistrů světa. Avšak na domácí půdě se naposled podařilo vyhrát Rusům v roce 1986 v Moskvě, od té doby si nikdo na světě na pohár ve své zemi nesáhl. Domácí prostředí pro české reprezentanty bylo výhodou, bohužel tato výhoda nebyla tak veliká, aby dopomohla Čechům k vytouženému zlatu. Turnaj ukončili až na pátém místě. Prvenství obhájila Kanada. V tomtéž roce se odehrál třetí světový pohár, opět rozdělen na zámořskou a evropskou skupinu. Celý turnaj se odehrával v pochmurné atmosféře, jelikož při autonehodě zemřel trenér Ivan Hlinka. Týmu se po jeho smrti ujal někdejší kapitán z Nagana Vladimír Růžička. Na tomto turnaji skončila česká reprezentace v semifinále po prohře s Kanadou (Jenšík, 2011).

2.3 Pravidla ledního hokeje

Pánové W. F. Robertson a R. F. Smith z McGill University v Montrealu zavádějí první oficiální pravidla (McGill Rules). Z velké části se nechali inspirovat pravidly pozemního hokeje. Stále se počet hráčů v týmu pohybuje okolo 30. Tehdejší pravidla však byla nastavena tak, že na každé straně hraje 15 hráčů a oba týmy si vymění v polovině hrací doby strany. Autoři pravidel hru pečlivě sledovali a prováděli různé inovace, aby byl hokej pro oko diváka stále zajímavější (Gut & Vlk, 1990).

Začátkem 20. století přestává být tato tvrdá hra výhradně v mužské režii. Do hokejového dění se také začaly zapojovat ženy. V dnešní době je někdy obtížné rozpoznat hráčku od hráče mládežnické kategorie, neboť vybavení je dnes stejné jak pro muže, tak pro ženy. Tehdy to bylo o mnoho snazší, protože ženy hrály v dlouhých sukních, svetrech a na hlavách měly kulichy s bambulí, anebo barety. První ženské týmy vznikly v Ottawě a ve Windsoru. V té době také dochází k rapidní změně, které se týká výšky hrazení. Z původního přízemního hrazení se přechází na 130 cm vysoké mantinely (Gut & Vlk, 1990).

V Kanadě a Americe zavádí roku 1904 jednotný rozměr hřiště. Stejně tak jako dnes je nastaven minimální a maximální rozměr. Minimální rozměr byl 54 x 20 m, maximální byl 61 x 26 m. Hráči poprvé používají speciální hokejové rukavice s výztuží (Gut & Vlk, 1990).

Dějiny evropského hokeje jsou úzce od počátku spjaty se vznikem organizace IIHF (=Mezinárodní hokejová federace), která jednotlivé svazy již od počátku sdružuje. Právě letos, v roce 2008, uplynulo rovných 100 let od samotného založení, tehdy ještě pod názvem LIHG (=Ligue Internationale de Hockey sur Glace). Sídlo International Ice Hockey Federation, nacházející se ve švýcarském Curychu, má v kompetenci pořádání většiny turnajů jak evropského, tak i mezinárodního významu kromě Světového poháru. Dále tento orgán má v kompetenci tvorbu hokejových pravidel pro turnaje profesionálních klubů a i pro národní výběry. Mezi další pravomoci IIHF patří i trestně-právní exekutiva, kdy může rozhodovat v oblasti trestů pro hráče a vydávání celoevropských zákazů činnosti. Přestože je Mezinárodní federace uznávána v Evropě, zámoří si svoje pravidla určuje samo. Pod hlavičku IIHF patří jak mužský lední hokej, tak i ženský a v neposlední řadě též In-line hokej (www.iihf.com, 2016).

V Americe fungují dvě hokejové asociace, NHA (National Hockey Association) a nově také PCHA (Pacific Coast Hockey Association). Základní pravidlo, tedy počet hráčů byl však odlišný. V NHA se hraje se 6 hráči, oproti tomu v PCHA se hraje se 7 hráči v poli. Toto pravidlo bude platit na západě ještě dalších deset let. V NHA si koncem roku 1912 vyžádali fanoušci změnu a došlo ke sjednocení na 7 hráčů plus brankář. Toto sjednocení však nemělo dlouhého

trvání a za krátkou dobu přechází NHA zpět na systém 6 hráčů v poli a jednoho brankáře (MacKinnon, 1996).

V Kanadě dochází k drobné úpravě pravidel týkající se rozehrávky brankáře. Brankáři je umožněno jakkoliv rozehrát v celé vlastní třetině. Netýká se jich tedy omezující 6 metrová čára od branky, která ohraničuje povolenou přihrávku vpřed mezi hráči. V tomto roce také dochází k úpravě délky trestů z původního menšího trestu (3 minuty) se přechází na 2 minutový trest, stejně tak jak ho známe dodnes (Stránský & Ondrušek, 1997).

V sezóně 1922/1923 nedošlo k mnoha změnám, avšak jedna zásadní se přece jen udála. Pojem trestné střílení zná asi každý, kdo se o hokej alespoň trochu zajímá. Málokdo však zná, jak takové trestné střílení vzniklo a proč se dnešnímu samostatnému nájezdu říká trestné střílení. Trestné střílení je poprvé zavedeno v kanadské PCHA. Trestné střílení je prováděno vystřelením puku z bodu vzdáleného 36 stop od branky (10,98 m). Na trestné střílení, jak ho známe dnes, se přechází až o mnoho let později. V tehdejší době tedy pojem „trestné střílení“ byl skutečně na místě. První trestné střílení prováděno Artem Duncanem z Vancouveru jde vysoko do ochranné sítě. Místní noviny tehdy označili zavedení trestného střílení za „nepovedený žert“. Z pohledu diváka bylo do této doby často velmi obtížné rozpoznat jmenovitě hráče svých týmů, proto NHL zavádí zřetelné číslování hráčů, tak jak je to dnes samozřejmostí (Stránský & Ondrušek, 1997).

Lední hokej jako každá hra se neustále vyvíjí, aby mohla uspokojit vždy náročného diváka. Mění se částečně i její pravidla. V nedávné době došlo k několika změnám pravidel. Tyto změny velmi ovlivnily další vývoj nejrychlejší kolektivní hry na světě. Celková hra se velmi zrychlila a i herní systémy jednotlivých mužstev se začaly přizpůsobovat novým pravidlům (Evdokimoff & Dovalil, 2000).

Cílem hry je, aby bruslíci hráči vstřelili kotouč vedený hokejovou holí do branky soupeře. Vítězem utkání je družstvo, které dosáhlo většího počtu vstřelených branek (Pavliš, Perič & Novák, 2000).

V zápase proti sobě stojí dva týmy - každý má na ledě 6 hráčů, z nichž jeden je brankář. I když je hokejistů na ledě maximálně 6 z každého týmu, celý tým se může skládat až z 22 hráčů a ty se mohou na ledové ploše víceméně libovolně střídat. Tím pádem je zaručená stálá rychlost hry, jelikož hráči, kteří střídají, nabudou dostatek sil pro další čas strávený na ledě. Šestice na ledě se skládá z brankáře, tří útočníků a dvou obránců. Útočníci se dělí na levé křídlo, středního útočníka a pravé křídlo. A stejně tak i obránci na levého a pravého. Zápas trvá dohromady 60 minut, skládá se ze tří třetin po 20 minutách. Mezi třetinami jsou dvě přestávky po 15 minutách pro úpravu ledové plochy. Družstva si po každé třetině mění strany. Celou hru řídí hlavní rozhodčí, který se zaměřuje zejména na regulérnost hry. Pomáhají mu dva čároví

rozhodčí a v případě potřeby je také možné konzultovat s videorozhodčím (Pavliš, Perič & Novák, 2000).

I v posledních desetiletích dochází k neustálému vývoji hokeje. V důsledku toho dochází i k vývoji pravidel. Nedochází již k tak radikálním změnám, jako docházelo v dobách, kdy byl hokej „v plenkách“, ale existující změny mají pro hokej velký význam. Takové změny mohou být pro laika téměř nepostřehnutelné. Obecně změnami pravidel se podporuje útočná hra (Píša, Potsch, Rouspetr et al., 2010).

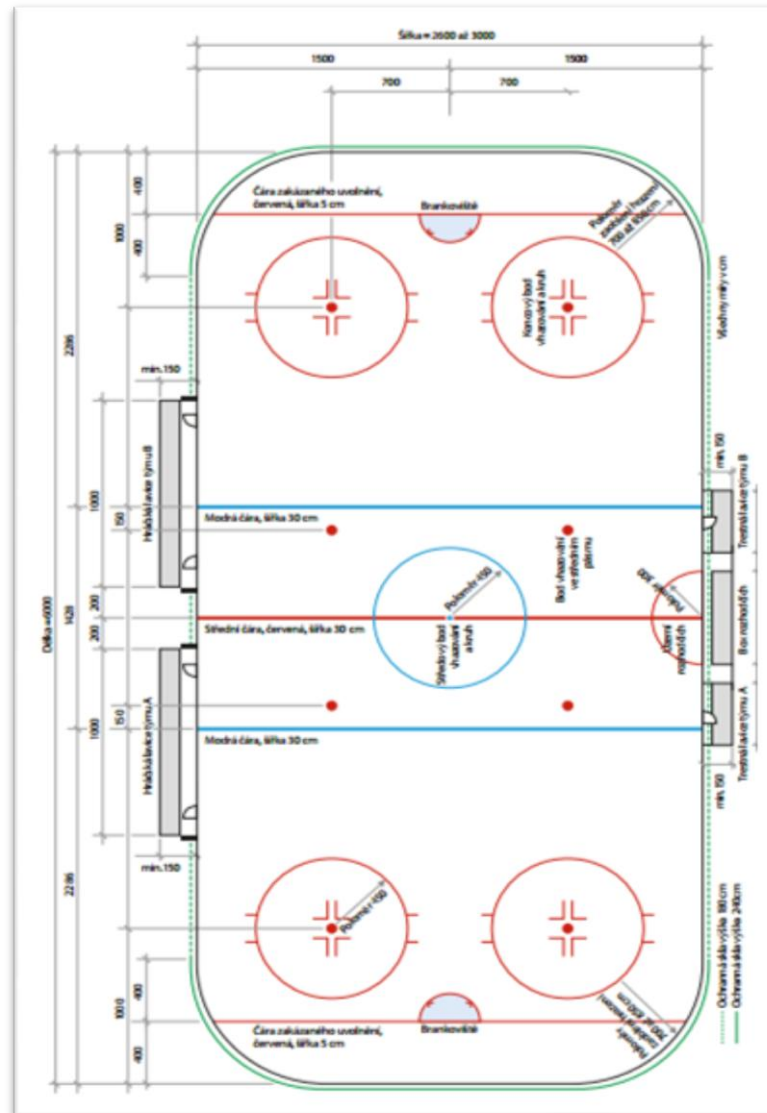
Jako jeden z hlavních důvodů pro změny v pravidlech je brána bezpečnost hráčů. Hra se neustále zrychluje a je tvrdší. Hráči jsou lépe fyzicky vybaveni a technologie jejich výstroje a výzbroje jsou vyspělejší. Zároveň i riziko zranění je mnohem větší, než v počátcích hokeje. Obecně se v posledních sezonách zpřísnil metr rozhodčích proti prohřeškům, jako jsou hákování, držení protihráče či bránění ve hře. Nejtvrději jsou trestány nedovolené zákroky do oblasti hlavy a krku, které mohou způsobit hráči nenávratné poškození zdraví (Píša, Potsch, Rouspetr et al., 2010).

V roce 2006 se zavedlo pravidlo, že za každý vyhozený kotouč mimo hřiště bude uložen menší trest. Později bylo toto pravidlo modifikováno tak, že se trest ukládá pouze při vyhození puku z vlastního obranného pásma (Píša, Potsch, Rouspetr et al., 2010).

Před sezonou 2010/2011 bylo zavedeno pravidlo zákazu střídání po zakázaném uvolnění. Provinivší mužstvo, které pod tlakem vyhodí kotouč přes všechny čáry, musí pokračovat ve hře ve stejném složení hráčů bez střídání. Toto pravidlo podporuje plynulost hry a významně snižuje počet zakázaných uvolnění (Píša, Potsch, Rouspetr et al., 2010).

Důležitou novinkou je tzv. hybridní icing kombinující výhody evropského posuzování, při němž se zakázané uvolnění pískalo ihned, jakmile kotouč vyhozený z vlastní poloviny přešel brankovou čáru a původního zámořského posuzování, kdy o vyhozený kotouč soupeřil obránce s útočníkem. Hybridní icing se osvědčil v loňském ročníku NHL, protože přinesl plynulejší, přímočařejší a bojovnější hru při zachování bezpečnosti hráčů, která zůstává prioritou. Podle nového pravidla bude rozhodnutí záviset na tom, který z hráčů má předpoklad dotknout se kotouče jako první. V případě, že půjde o bránícího hráče, rozhodčí hru přeruší, v případě, že o útočníka, hra pokračuje. Rozhodnutí musí přitom padnout dříve, než první z hráčů překročí pomyslnou spojnicí bodů na vhazování. Stejně tak z důvodu bezpečnosti platí, že není-li možné určit, který z hráčů se ke kotouči dostane jako první, rozhodčí hru pro zakázané uvolnění přeruší (www.cslh.cz, 2014).

Pro soutěže IIHF nejvyšší úrovně jsou doporučeny rozměry hřiště 60 metrů na délku a 25 až 30 metrů na šířku. Rohy hřiště musí být zaobleny do kruhového oblouku o poloměru 7 až 8,5 m. Pro mistrovství světa IIHF musí být oficiální rozměry 60 metrů na délku a 30 metrů na šířku (www.cslh.cz, 2016).

Obrázek 17: Rozměry hřiště (www.cslh.cz, 2016, strana neuvědlena).

2.4 Systematika ledního hokeje

Z hlediska metodiky a pro potřeby tréninku a utkání je nutné celou hru systematizovat. Lední hokej je sportovní hra, jejíž děj je tvořen činnostmi soupeřících hráčů, kteří se snaží prokázat svou převahu vstřelením většího počtu branek (Pavliš, Perič & Novák, 2000).

Podle vztahu mužstva ke kotouči (držení kotouče) rozlišujeme v ledním hokeji dvě fáze: útok a obranu. Obě tyto fáze zahrnují tzv. herní činnosti. Metodicky dělíme herní činnosti podle dvou hledisek:

- podle vztahu družstva ke kotouči - na herní činnosti útočné a obranné
- podle počtu hráčů, kteří se na dané činnosti podílejí:
 - na herní činnosti jednotlivce – HČJ
 - na herní kombinace – HK
 - na herní systémy – HS (Pavliš, Perič & Novák, 2000).

Lední hokej je sportovní hra, jejíž děj je tvořen činnostmi soupeřících hráčů, kteří se snaží prokázat svou převahu vstřelením většího počtu branek. Podle vztahu družstva ke kotouči rozlišujeme v ledním hokeji dvě fáze – útok a obranu. Útok je fází hry, při níž družstvo, které má v držení kotouč, zahajuje aktivní činnost s cílem vstřelit branku nebo udržet kotouč pod svojí kontrolou. Obrana je fází hry, při níž družstvo, které není v držení kotouče, se snaží kotouč získat s cílem zabránit inkasování branky a přejít do útoku (Kostka 1963).

Systematika herních činností v ledním hokeji je zastoupena herními činnostmi jednotlivce, které hráč řeší individuálně. Dále pak herní činnosti, které jsou řešené kolektivně, čili herní kombinace a systém hry družstva v rámci herního rozestavení hráčů v herním tvaru, ve kterém jde o vědomou a organizovanou činnost větší skupiny hráčů (Starší, Tóth, Výboh et al., 2001).

Systematika ledního hokeje obsahuje všechny složky herních činností, které musí hráč ve svém komplexním herním projevu zvládnout. Úroveň těchto činností je limitujícím faktorem jak individuálního herního výkonu, tak i týmového herního výkonu. Je proto nevyhnutelné v tréninkovém procesu rozvíjet všechny herní činnosti adekvátně věkové kategorii, resp. úrovni technické vyspělosti a pohybové výkonnosti hráčů. Tréninkový proces musí mít určitou postupnost a vnitřní kontinuitu, která směřuje k nácviku a zdokonalování jednotlivých složek vyplývajících ze systematiky prostřednictvím metodicko-organizačních forem (Starší, Tóth, Výboh et al., 2001).

2.4.1 Bruslení

Neumíte-li bruslit, nemůžete hrát hokej. Největší rozdíl mezi hráči, kteří dosáhli nejvyšších met, a ostatními, je právě v bruslení (Rossiter, 1999).

Dobrý bruslař musí ovládat perfektně jízdu vpřed, zastavení, starty, vyjíždění krátkých oblouků, překládání, starty z jízdy, obraty, přeskoky, jízdu vzad. Pro hráče vrcholové a výkonnostní formy ledního hokeje musí být hokejové bruslení zautomatizovanou pohybovou dovedností (Kostka, Bukač & Šafařík, 1986).

Mnoho trenérů zastává názor, že děti se naučí bruslit tím, že se „vybruslí“, ten je však mylný. Samozřejmě množství kilometrů hraje nezanedbatelnou roli, ale především je třeba, aby děti uměly bruslit technicky správně (Perič, 2002).

Jízda vpřed

První kroky, které uděláme, obvykle určí, kdo získá puk jako první. Tyto první kroky by měly být krátké, dynamické a výbušné, jako když sprinter vyráží ze startovního bloku (Rossiter, 1999).

Jízda vpřed je základní technikou pro pohyb na ledě. Hráč při ní vychází z tzv. základního bruslařského postoje. Brusle jsou od sebe na šíři ramen, nohy jsou mírně pokrčeny v kolenou i kyčlích. Tělo je mírně nakloněné dopředu, hlava je narovnaná, oči se dívají 10-20 m před sebe. Váha těla je na přední části nohou. Hůl drží hráč v obou rukou. Základem jízdy vpřed je tzv. bruslařský krok, který se skládá z odrazu (stranou) a skluzu (Perič, 2002).

Jízda vzad

Základní postoj pro jízdu vzad je podobný jako u jízdy vpřed. Pouze trup a hlava jsou o něco více narovnané (hráč se dívá dopředu), než u jízdy vpřed, hůl hráč drží obvykle v jedné ruce. Pohyb vychází z ramen, trupu a kyčlí (Perič, 2002).

Jízdu vzad začneme zhoupnutím se jedním bokem do strany a za sebou uděláme oblouk ve tvaru písmene C tou bruslí, na kterou jsme se bokem zhoupili. Uděláme další oblouk ve tvaru písmene C tou samou bruslí. Nyní provedeme to samé s druhou bruslí (Rossiter, 1999).

Zastavení

Zastavení slouží ke zpomalení rychlosti bruslení, většinou však k úplnému zabrzdění. Rozeznáváme zastavení z jízdy vpřed a z jízdy vzad. Nejběžnějším způsobem zastavení v jízdě vpřed je zastavení smykem na obou bruslích, dalším je zastavení pluhem (na jedné nebo obou bruslích). Při zastavení z jízdy vzad užíváme nejčastěji jednostranný nebo oboustranný pluh (Perič, 2002).

Při nácviu nezapomínáme podle Šafaříka (1985) opravovat základní chyby:

- málo vytočené paty do stran
- málo pokrčená kolena
- kolena od sebe

Vyjíždění oblouků v jízdě vpřed

Pavliš, Perič, Novák et al.(1998) o změnách směru uvádí, že tělo při vyjíždění oblouků je nakloněno do středu oblouku a vpřed. Vnitřní rameno je vytočeno dovnitř kruhu a - 20 - obě nohy jsou pokrčeny. Převážná hmotnost těla je na vnitřní noze, která je předsunuta před vnější. Hůl držíme oběma rukama. Při vyjíždění oblouku vpravo předsuneme na vzdálenost délky brusle pravou nohu před levou a přeneseme na ni více hmotnosti těla. Obě kolena jsou pokrčena a tělo je vykloněno vpravo, do středu oblouku. Současným vykloněním kotníků jede levá brusle na vnitřní hraně a pravá na vnější hraně. Levé rameno tlačíme dopředu dovnitř oblouku a pravé vzad. Při vyjíždění kratších oblouků je vnitřní noha více vpředu a tělo více nakloněno do středu.

Vyjíždění oblouků patří k základním způsobům změny směru při bruslení. Využívají se při tom dvě základní techniky provedení – jízda po obou bruslích (tzv. bogna) v krátkých obloucích a překládání vpřed (Perič, 2002).

Jízda v krátkých obloucích

Slouží k prudkým změnám směru na malém prostoru. Hráč jede po obou bruslích, nakloněn dovnitř oblouku. Při oblouku vlevo je levá (tzv. vnitřní) noha pokrčena v kolenu a vysunuta dopředu a hráč jede po vnější hraně, pravá (vnější) noha je natažena a posunuta dozadu. Váha je rovnoměrně rozdělena na obě nohy, na přední část bruslí. Velikost oblouku je závislá na náklonu trupu dovnitř kruhu a na předsunutí vnitřní (při oblouku doleva – levé) nohy. Každý oblouk by měl být zakončen překládáním (Perič, 2002).

Podle Bukače (1986) hmotnost hráče spočívá více na vnitřní noze. V konečné fázi je opět provedeno přešlápnutí pro rychlejší vyjetí oblouku. Hůl je zpravidla držena v obou rukách.

Překládání vpřed

Podle Kostky (1984) vnější pravá noha je položena na led vnitřní hranou a vnitřní levá noha je položena vnější hranou brusle. Odraz vychází z celé vnitřní hrany pravé brusle a je dokončen napnutím nohy. Hmotnost hráče spočívá na silně pokrčené levé noze, která vyjíždí oblouk. Pravou nohu hráč přenáší těsně nad ledem pod tělo přes skluzovou levou (vnitřní) nohu. Následuje odraz z vnější hrany levé brusle. Po tomto odrazu směřuje levá noha do vykročení. Celý cyklus odraz - skluz – odraz se opakuje.

Při překládání doleva, hráč jede po pravé brusli. Nastává silný odraz pravou nohou (vnitřní hranou) do strany (doprava). Poté přenáší váhu na pokrčenou levou nohu, která se pokládá na vnější hranu a odráží se také doprava (dozadu za pravou nohu). Nohy se tak překřížují. Váha se přenáší na vnitřní hranu pravé nohy (přední část) a následuje další odraz. Tělo je nakloněno dovnitř oblouku (Perič, 2002).

2.4.2 Obranné herní činnosti jednotlivce

Herní činnosti jednotlivce jsou komplexy promyšleným způsobem použitých pohybových úkonů. Jimiž hráč řeší konkrétní herní situace (Kostka & Pergl, 1977).

V žákovských kategoriích je hlavním cílem a úkolem tyto herní činnosti zdokonalovat jak po stránce technické, tak zejména po stránce taktické, s postupným zdůrazňováním kondičních aspektů s přihlédnutím k věkovým a vývojovým zákonitostem dětí a mládeže. Důraz na rychlost a tempo by se postupně mělo stát dominantní. V tréninku na ledě se rovnoměrně zaměřujeme na útočné i obranné herní činnosti jednotlivce a zařazujeme speciální skupinové formy tréninku – specializovaný trénink útočníků a obránců. (Pavliš, Dovalil, Šindel et al., 2002)

Obranná činnost je komplex dílčích obranných úkolů jednotlivce, které na sebe navazují a podmiňují se. Je charakterizována snahou hráče získat kotouč v kterémkoli pásmu hřiště a vytvořit tak možnost rozvinutí útočné fáze (Lener, 1987).

Obsazování hráče s kotoučem

Je obranná činnost jednotlivce, jejímž hlavním cílem je získat kotouč zpět pod svoji kontrolu nebo zpomalit útočnou akci se záměrem vytlačit soupeře do prostoru, který je

výhodný pro další obranu. Pro tuto činnost používáme výraz napadání. Napadání soupeře s kotouče je základem celé obranné hry. Její kvalita rozhoduje o úspěšnosti hry a plní tři nejdůležitější funkce:

- získat kotouč pod svoji kontrolu
- oddělit soupeře od kotouče
- zpozdít útok a tím umožnit svým spoluhráčům dobruslit situaci a obsadit soupeře

(Pavliš, Perič, Novák et al., 2000).

Obsazování hráče s kotoučem je první obrannou herní činností jednotlivce. „Je to činnost, při které se bránící hráč snaží získat kotouč, znemožnit protihráči úspěšnou přihrávku nebo zpomalit a narušit protiútok soupeře“ (Kostka, Bukač & Šafařík, 1986, 66).

Obsazování hráče je možné dvěma způsoby - holí a tělem (osobní souboje). Bránící hráč se snaží dostat mezi puk a protihráče a najíždí na něj takovou rychlostí, aby byl schopen měnit směr bruslení podle pohybu útočícího hráče. Obránce často obsazuje útočícího hráče bruslením vzad. Bruslí v širším postoji, který mu zaručuje větší stabilitu a možnost startovat do libovolného směru. Hůl přitom drží v jedné pokrčené a uvolněné ruce, aby mohl co nejrychleji provést obranný zákrok (Kostka, Bukač & Šafařík, 1986).

Je to obranná činnost, jejímž cílem je získat kotouč přímo nebo zpomalit útočnou akci soupeře. Kvalita provedení této činnosti rozhoduje většinou o výsledku utkání. Činnost směřující k přímému získání kotouče se skládá z přiblížení se k soupeři, navázání kontaktu a získání kotouče. Úkol zpomalit útočnou akci soupeře se zajišťuje napadáním, pohybem a postavením (Lener, 1987).

Základním prvkem je boj o kotouč. U hrazení dochází k zablokování soupeře a získání kotouče. Ve volném prostoru se bránící hráč přiblíží k hráči s kotoučem s cílem navázat s ním kontakt a získat kotouč. Bránící hráč se snaží dostat soupeře do prostoru (např. k hrazení) a do situace (např. donutit jej k zpomalení jízdy), v níž je sám ve výhodnějším postavení pro navázání kontaktu a odebrání kotouče (Lener, 1987).

Rozhoduje včasnost provedení akce a bruslařská schopnost napadajícího hráče. Tuto obrannou činnost je nutno neustále nacvičovat, později především v herních podmínkách. Kontakt se navazuje najetím v oblouku k protihráči, sledováním jeho pohybů a okamžitou reakcí na jeho úmysly (Lener, 1987).

Družstvo, které je úspěšné v osobních soubojích, bývá úspěšné i v utkání. Napadání vyžaduje rozvahu a koordinovaný pohyb. Účinnost této obranné činnosti se zvyšuje současným obsazováním hráčů bez kotouče. Nejúčinnější formou obsazování hráče s kotoučem je napadání u hrazení v okamžiku, kdy je hráč zády do hřiště. Kvalita napadání je rozhodujícím činitelem bránícího družstva (Lener, 1987).

Odebírání kotouče

Podle Periče (2002) se odebírání kotouče provádí:

- vypíchnutím puku
- nadzvednutím soupeřovy hole
- úderem do čepele nebo do hole.

Starší, Tóth, Výboh et al. (2001) ještě přidávají přitlačení hokejky, zametání a položení hokejky. Všechny druhy mají společné zahájení, kdy se bránící hráč dostává do kontaktu se soupeřem buď v čelném postavení, nebo bočním. Vypíchnutí kotouče provádí hráč bruslicí vzad rychlým vytrčením hole držené v pokrčené ruce a čepelí tak vypichuje protihráči puk. Nadzvednutí hole se nejčastěji používá v bočním postavení, kdy se bránící hráč dostane na dosah protihráče a oběma rukama zespodu nadzvedne soupeřovu hůl a odebírá kotouč. Úderu do hole, jakožto prvku pro odebírání kotouče, může dojít jak v čelném, tak i bočním postavení. V momentu, kdy se protihráč dostane na dosah, hráč prudce švihne do soupeřovy čepele nebo hole a útočící hráč tak ztrácí kontrolu nad pukem. Druhou možností je úder do hole z bočního postavení. Hráči jedou vedle sebe a bránící hráč prudce udeří do soupeřovy čepele a tím mu odsakuje puk a ztrácí kontrolu nad pukem.

Navazuje přímo na obsazování hráče s kotoučem. Při odebírání se projevují pohybové kvality obsazujících hráčů. Rozeznáváme několik způsobů odebírání kotouče: vypíchnutím, úderem do hole, nadzvednutím nebo přitlačení hole, zastavením tělem a odebráním kotouče, položením hole, zaháčkovaním hole atd (Lener, 1987).

Rozhodující je obratnost a šikovnost s holí a schopnost rychle a účinně navázat kontakt se soupeřem. Důležité je postavení a pohyb obou hráčů (pohyb čelně proti sobě, oba hráči bruslí v souhlasném směru, bránící hráč sleduje hráče s kotoučem). Bránící hráč zůstává v prostoru hráče s kotoučem a snaží se jej neustále atakovat holí i tehdy, jestliže se mu nepodařilo kotouč odebrat při prvním pokusu (Lener, 1987).

Zaměřit se na tři základní způsoby: vypíchnutí holí, nadzvednutím nebo přitlačení hole a bodyčekováním s odebráním kotouče. Při nácviку zdůrazňujeme přesné provedení. Čelně proti soupeři – vypíchnutí, bodyčekování s odebráním kotouče. V souběžné jízdě s protihráčem – nadzvednutí nebo přitlačení hole, blokování. Při sledování hráče s kotoučem – úder do hole, zahákování hole. Na této činnosti závisí efektivita obranné hry. Získání kotouče musí být signálem k okamžitému přechodu do útočné fáze (Lener, 1987).

Obsazování hráče bez kotouče

Obsazující hráč se pohybuje tak, aby byl mezi protihráčem a jeho spoluhráčem a kotoučem. Útočník před brankou by měl být vždy bráněn těsně, hráč u mantinelu je obsazován tak, že bránící hráč jede mezi útočníkem a jeho spoluhráčem a má rameno před ním. Obsazující hráč bruslí zpravidla krátkým skluzem, aby měl možnost rychle měnit směr podle pohybu soupeře. Obsazování soupeře bez puku je typickým a základním prvkem osobní obrany, kterou hráč realizuje po celé ploše hřiště. Aktivita a důraz je přímo úměrný k vzdálenosti od vlastní branky (Turaz & Tóth, 2003).

Je to činnost, která zabraňuje soupeři převzetí přihrávky a tím mu zamezuje vytváření nových herních útočných variant. Obsazující hráč přejímá zodpovědnost za svého protihráče v situaci, kde nejde bezprostředně o kotouč, kdy mění místa podle pohybu soupeře. Tuto činnost provádí obsazující hráč tak, že se pohybuje mezi hráčem s kotoučem a jeho spoluhráčem nebo mezi hráčem s kotoučem a vlastní brankou (Lener, 1987).

Tato obranná činnost se obecně dost podceňuje. V systému přípravy družstva je třeba tuto zásadu uplatňovat v přípravném období v doplňkových hrách (malá kopaná, košíková, házená). Na ledě zdůrazňujeme od prvních kroků osobní odpovědnost bránícího hráče za svého soupeře. Obsazující hráč musí znát situaci na hřišti a předvídat její změny (Lener, 1987).

Rozhodující je, aby byl hráč přesvědčen o nutnosti této činnosti. Důležitá je bruslařská schopnost hráče spolu s rychlou reakcí na změny situace. Obsazuje se po celém kluzišti. Čím blíže k vlastní brance, tím je obsazování těsnější. Těsně je třeba obsazovat také hráče, který se dostal do blízkosti svého spoluhráče s kotoučem. Neobsazený hráč může být v nejbližší chvíli hráčem přímo ohrožujícím branku. Těsné obsazování se podle situace může měnit na volné, ale nikdy nesmí obsazující hráč „ztratit“ svého soupeře. Pohyb musí být rychlý a účelný, aby bylo možno předvídat všechny pohyby útočníků mezi sebou a reagovat na ně (Lener, 1987).

Blokování střel

Blokování střel je obranná herní činnost, při které se bránící hráč snaží zabránit proniknutí vystřeleného puku do branky. V moderním hokeji je tato činnost využívána více, snižuje totiž pravděpodobnost vstřelení branky a může vytvořit možnost rychlého protiútoky (Starší, Tóth, Výboh et al., 2001).

Základní způsoby podle Staršího, Tótha, Výboha et al. (2001) jsou:

- blokování střel ve stoji
- blokování střel v pokleku na jednom kolenu
- blokování střel v kleku na obou kolenech
- blokování střel skluzem
- blokování střel hokejkou.

Blokování střel a chytání kotouče se provádí většinou v obranném pásmu s cílem zvýšit účinnost obranné hry. Schopnost hráčů ve správném okamžiku blokovat či zachytit střelu nebo pouze změnit směr letu kotouče se stává nedílnou součástí obranných činností hráčů. Velký význam má tato obranná činnost při střelbě obránců od útočné modré čáry ať již při hře 5-5 nebo ve hře v oslabení. Z hlediska taktiky se blokování střel často používá proti dobře střílejícím hráčům soupeře (Pavliš, Perič, Novák et al., 2000).

Lener (1987) uvádí blokování jako důležitá obranná činnost vyjádřená svým názvem. Uskutečňuje se několika způsoby, z nichž hlavní jsou chytání ve stoje, poklekem na jedno nebo obě kolena, skluzem stranou a blokování holí. Provádí ji obránce v obranném pásmu proti střelám obránců soupeře. Útočníci zasahují často proti střelám obránců skluzem stranou především v okamžicích, kdy obránce neobsadili a dali mu možnost vystřelení.

Předpokladem je kvalitní výzbroj a výstroj. Je nutno zvládnout techniku skluzu a všech poloh, aby se zmenšilo nebezpečí zranění. Naučit se poznávat způsob střelby a umět určit okamžik vystřelení podle snížení ruky na holi, znehybnění dolních končetin, podle posledního pohledu střílejícího hráče na kotouč. Důležité je rychlé rozhodnutí a okamžité reagování. Hlava je směrem od kotouče, kotouč se chytá nejčastěji na měkké části těla, nejčastěji břicho. Podobně se skluzem znemožňují přihrávky od zadního hrazení před branku. Při skluzu stranou se dostane hráč na led celou svou délkou a je na okamžik mimo hru. Volit tento způsob v krajním případě ohrožení branky, není-li jiné řešení (Lener, 1987).

Hra tělem

Hru tělem používají bránící hráči k zastavení protihráče a k následnému odebrání kotouče. Bodyček (termín z anglického body check, což znamená úder tělem) se provádí ramenem nebo pánví (Pavliš, Perič, Novák et al., 2000).

Hráče s pukem můžete zastavit tělem – nejen atakováním jeho těla, ale jiným způsobem kontaktu, jako například zablokováním jeho cesty (Rossiter, 1999).

Lener (1987) popisuje hru tělem jako jeden z neúčinnějších prostředků k zastavení soupeře a získání kotouče. Hra tělem se provádí ramenem a kyčlí. Je nutností v současném

pojetí hokeje a musí ji ovládat všichni hráči. Dobrý a účinný bodyček povzbudí bránící hráče a otřese soupeřovou sebedůvěrou.

Jakmile se hráč rozhodne bodyčekovat, nesmí změnit svůj záměr. Sleduje neustále protihráče. Využít hrazení, branky, jiného hráče, aby hráč s kotoučem měl menší možnost pohybu a úniku před napadením. Napadat, když soupeř sleduje kotouč a nemá pevný postoj. V nájezdu na bodyček se pohybovat po oblouku k soupeři, zkrátit krok a zvýšit jeho frekvenci. Při blokování u hrazení podržet soupeře tak dlouho, jak to dovolují pravidla (dokončit blokování). Napadající hráč musí prokázat rychlou reakci a smysl pro včasnost úderu (Lener, 1987).

Rozhoduje nebojácnost chlapce a síla dolních končetin. Dobrý bruslař dostane svého soupeře do prostoru a situace, která je optimální pro provedení bodyčku. Pohyb proti soupeři je veden ze širokého postavení nohou a z extenze zadní nohy. Zvykat hráče na střetnutí s protivníkem, v první fázi je navykat na úder o hrazení. V situaci 2-1 v obranném pásmu se bránící hráč nesnaží bodyčekovat. Hra tělem předpokládá kvalitní hokejovou výzbroj a výstroj a její častou kontrolu (Lener, 1987).

Obrana prostoru

Pavliš, Perič, Novák et al (2000) charakterizuje tuto obrannou herní činnost jednotlivce jako krytí prostoru, respektive hráče v prostoru, který v něm stojí, anebo do prostoru vjíždí. Obsazování hráče v prostoru je v podstatě činnost navazující na obsazování hráče bez puku. Této činnosti se využívá především při situacích s nerovnovážným počtem hráčů (přesilové hry 5-4, 5-3, 4-3 nebo útočné akce 2-1, 3-1, 3-2 apod.).

Pod tímto pojmem máme na mysli jak krytí prostoru, tak i obsazování hráče v prostoru, který tam stojí nebo do něj najíždí. Tato dovednost v podstatě navazuje obsazování hráče bez kotouče. Tato obranná činnost je používána při početní převaze útočícího soupeře (Bukač, 2005).

Tato činnost navazuje v podstatě na obsazování hráče bez kotouče. Je to těsná osobní obrana v prostoru, v němž má soupeř dobré střelecké příležitosti. Obrana prostoru je obranná činnost, kdy v herní situaci dochází k číselné převaze útočících hráčů (2-1, 3-1). Nácvikem této obranné činnosti se zlepšuje obranná konstrukce družstva a zlepšuje se předvídatost v obranné činnosti jednotlivce (Lener, 1987).

Tato činnost vyžaduje od hráče už určitou úroveň taktického myšlení. Rozhodující je nácvik a zdokonalování této činnosti. Stejně rozhodující je praxe a možnosti prověřování v hodnotných zápasech. Herní situace, které jsou řešeny touto obrannou činností, vznikají

většinou po chybách bránících hráčů, protože v zásadě by k přečíslení 2-1 a 3-1 v obranném prostoru nemělo docházet (Lener, 1987).

Bránící hráč ustupuje ve směru střední osy hřiště, spíše na straně hráče s kotoučem. Hůl drží před sebou, aby mohl zachytit přihrávku mezi útočícími hráči. Důležitou roli v této situaci hraje brankář a jeho spolupráce s obráncem (Lener, 1987).

2.4.4 Obranné herní kombinace

Pro obranné kombinace platí rovněž zásada, že pro jejich úspěšný nácvik je nutní dobře ovládat obranné činnosti jednotlivce včetně techniky bruslení. Ze systematiky ledního hokeje víme, že pro potřeby nácviku rozlišujeme pět základních obranných kombinací (Pavliš, Perič, Novák et al., 2000).

Stejně jako u útočných kombinací platí zde zásada, že pro úspěšný nácvik obranných kombinací je nutností dobře ovládat obranné činnosti jednotlivce a rovněž tak lze aplikovat i všechny metodické poznámky uvedené pro útočné kombinace (Lener, 1987).

Zdvojování

Vyskytuje se v přímém boji o kotouč při vytváření početní převahy nejčastěji u ohrazení a v rozích kluzišť. Rovněž se používá pro bránění vynikajících protihráčů pro posílení vzniklé situace 1-1. První – napadající – hráč omezuje pohyb protihráče, druhý – zdvojující – hráč získává kotouč, popř. zabraňuje střelbě a přihrávce. Napadající hráč musí být rychlý, rozhodný a s dostatečnou úrovní herní tvrdosti. Úmyslné vytlačení soupeře do vhodného prostoru musí být důrazné. Nejvýhodnější pro zdvojení je prostor u ohrazení a v rohu hřiště. Po založení útoku je výhodné zdvojení ve středním pásmu mezi červenou a modrou čarou. Uprostřed hřiště zdvojujeme jen v případě, že jsou útočníci soupeře, najíždějící podél ohrazení, důsledně obsazeni (Lener, 1987).

Zdvojování představuje spolupráci dvou hráčů v obraně, napadajícího a vypomáhajícího, při které vytvářejí početní převahu nad hráčem s kotoučem. Napadající hráč, který je v osobním souboji se soupeřem s kotoučem, má za úkol tohoto hráče zablokovat tak, aby nemohl kotouč ovládat. Cílem zdvojujícího hráče je ve vhodném okamžiku tento kotouč získat. (Pavliš, Perič, Novák et al., 2000).

Zajišťování

Jedná se o součinnost hráčů, při kterém bránící hráč svým pohybem a postavením zajišťuje činnost a prostor svého napadajícího spoluhráče. Jedná se o určitou výpomoc ve

formě spolupráce při napadání soupeře s kotoučem. Hráč, který zajišťuje svého spoluhráče, musí být připraven na další obranné činnosti nebo kombinace (Pavliš, Perič, Novák et al., 2000).

Přebírání

Jedná se o součinnost hráčů, při které si bránící hráči přebírají soupeře s veškerou osobní i zónovou odpovědností. Tato kombinace vyžaduje jistý stupeň komunikace mezi bránícími hráči a taktickou vyspělostí. Z hlediska obrany se používá tato kombinace při řešení situací 2-2, 3-3 popřípadě 3-2, ale i ve hře 5-5. Přebírání soupeře mohou bránící hráči provádět ze dvou hlavních důvodů. V obou případech je důležitá vzájemná komunikace a čtení hry. V prvním případě se jedná o situaci, ve kterých je přebírání útočících hráčů bránícími z hlediska další obrany výhodnější. Druhým důvodem mohou být situace, ve kterých bránící hráč dočasně prohrál svůj osobní souboj a jeho spoluhráč přebírá veškerou osobní a zónovou odpovědnost za tohoto soupeře (Pavliš, Perič, Novák et al., 2000).

V situacích, kdy útočící hráč uniká jednomu z bránících hráčů, vymění si na určitou dobu útočícího protihráče a brání jeho útočné činnosti až do vyřešení herní situace (Lener, 1987).

Cílem navázání kontaktu s útočníkem s kotoučem, znemožnit mu uvolnění z obranného pásma a přihrávku lépe postavenému spoluhráči ve středním pásmu a proniknutí do střeleckého prostoru v útočném pásmu. Velmi důležitá je vzájemná koordinace obou bránících hráčů (Lener, 1987).

Odstupování

Odstupování představuje záměrný a dočasný přechod z těsného obsazování na obsazování zónové za účelem krytí nebo zesílení určitého prostoru. Při odstupování bránící hráč nevyvíjí přímou činnost za účelem získání kotouče. Ve většině případů zesiluje určitý prostor a současně zajišťuje činnost svých spoluhráčů (Pavliš, Perič, Novák et al., 2000).

Osobní bránění

Při této kombinaci bránící hráči ve vzájemné spolupráci a součinnosti osobně a těsně obsazují protihráče. Cílem této činnosti je omezit útočícím hráčům přihrávky a uvolňování do volných prostorů. Důležitá je vzájemná komunikace všech hráčů. Dojde-li k situace, že soupeř s kotoučem přehraje bránícího hráče a uvolňuje se, je povinností nejbližšího bránícího hráče

tohoto soupeře přebrat. Hráč, který osobní souboj prohrál, obsazuje co možná nejrychleji volného soupeře (Pavliš, Perič, Novák et al., 2000).

Vyskytuje se v herních situacích 2-2 nebo 3-3. Bránící hráči ve vzájemné spolupráci těsně obsazují protihráče až do skončení akce s cílem donutit ho k nepřesnostem. Tento způsob obrany je velmi náročný a vyžaduje zdatné bruslaře s dostatečnou předvídavostí a agresivitou při současné vysoké aktivitě hráčů (Lener, 1987).

2.4.5 Obranné herní systémy

Pod pojmem herní systém máme na mysli vědomé řešení vzniklé herní situace (útočné nebo obranné) na základě hry jednotlivců a spolupráce hráčů jednoho družstva, podílejících se v daném okamžiku na řešení. Kvalita řešení je závislá nejen na úrovni technicko - taktických dovedností, kondiční připravenosti a na úrovni psychických procesů jednotlivých hráčů, ale také na souhrnu jejich vzájemných vztahů a na souhrnu těchto vztahů mezi hráči. (Pavliš, 2000)

Systémy jsou charakterizovány jako základní způsob vedení hry celého družstva v útoku a obraně. Přičemž jednotlivci, skupiny nebo celé „pětky“ hráčů mohou mít předem vymezené úkoly na část nebo celou dobu utkání. V systému hry družstva se spojují taktické záměry trenéra a tvořivou činnost hráčů (Lener, 1987).

Aby hráči mohli zvládnout určitý systém, musí perfektně ovládat útočné i obranné činnosti jednotlivce, jakož i kombinace, které tvoří základ systémů. Ve hře samotné pak hráči již v plné míře uplatňují své tvořivé schopnosti, neboť rychle se měnící situace vyžadují účelnou a pohotovou reakci. Z hlediska obrany je důležité vštípit hráčům zásady pro obranný systém – obsazování určeného soupeře, osobní zodpovědnost a disciplinovanost při bránění (Lener, 1987).

Základy obranného systému 2-1-2 spočívají v nácvičku základního rozestavení v útočném, středním a obranném pásmu. Důraz se klade na akční pohyblivost a aktivitu v osobních soubojích na jednotlivých hráčských postech. Při hře v oslabení jsou hráči instruováni především o způsobu zónové obrany čtyř hráčů v prostoru vlastního obranného pásma (Lener, 1987).

Zónová obrana

Každý hráč zodpovídá za svůj prostor. Může být realizována celoplošně, od středního pásma či v obranném pásmu. Na soupeře se vyčkává, zpomaluje se útok soupeře. Uplatňuje se při hře v oslabení.

- jedná se o pasivní obranný systém
- každý hráč má určenou zónovou odpovědnost, rozestavení hráčů 1-2-2, 1-4
- vyčkávání, zpomalení útoku soupeře
- časté přebírání soupeře
- vysoké nároky na disciplínu
- menší nároky na kondici
- vytváří příznivé podmínky pro založení útoku
- používá se hlavně v oslabení a proti útoku s lineárním pohybem (Pavliš, Dovalil, Šindel et al., 2002).

Osobní obrana

Každý hráč zodpovídá za svého protihráče. Představuje volné či těsné obsazování soupeře. Cílem je zamezit soupeři možnost přihrát. Jen zřídka se uplatňuje celoplošně.

- cílem je zamezit přihrávce
- obrazem hry situace 1-1, rozestavení hráčů 2-1-2
- časté přebírání soupeře
- těsné a volné obsazování
- nároky na kondici, bruslení, techniku osobních soubojů
- nevýhodné při protiútku soupeře
- obtížně se praktikuje celohřišťově pohybem (Pavliš, Dovalil, Šindel et al., 2002).

Zónový presink

- cílem je zamezit přihrávce a zpracování kotouče
- neustálý časový a prostorový tlak na soupeře ve všech pásmech, rozestavení 2-1-2
- vyžaduje rychlý přístup a osobní souboje
- vysoké nároky na čtení hry, na kondici a bruslení
- neustálé zdvojování, zajišťování, přebírání
- proti kombinační hře soupeře
- účinnost oslabuje individuální akce soupeře pohybem (Pavliš, Dovalil, Šindel et al., 2002).

Kombinovaná obrana

Je kombinace zónové a osobní obrany. Jde o přechod od zónového bránění k osobnímu a naopak. Tuto obranu lze praktikovat celoplošně. Využívá výhod: osobní a zónové obrany, trvalý tlak na soupeře s kotoučem, obranné postavení, přebírání, krytí prostoru. Je výhodné pro přechod do útoku pohybem (Pavliš, Dovalil, Šindel et al., 2002).

3 Cíle, úkoly a vědecké otázky

3.1 Cíle práce

Cílem bakalářské práce bylo analyzovat obranné herní činnosti jednotlivce u hráčů české reprezentace na MS v ledním hokeji 2016. Především nás bude zajímat odebírání kotouče, obsazování hráče bez kotouče, blokování střel, hra tělem, odebírání kotouče nedovoleným způsobem.

3.2 Úkoly práce

Úkolem práce bylo analyzovat obranné herní činnosti jednotlivce u hráčů české reprezentace na MS v ledním hokeji 2016. Ke splnění cíle bakalářské práce autor postupně plnil následující úkoly:

- prostudovat literaturu
- vytvořit poznámkový arch herních činností jednotlivce
- analyzovat obranné herní činnosti jednotlivce
- vytvořit tabulkové výsledky
- vypracovat závěrečnou práci

3.3 Vědecké otázky

Na základě studia literatury a vlastní hráčské praxe, byly zformulovány vědecké otázky. Jejich podstatou je dokazování a ověřování nashromážděných dat, které se vztahují k jednotlivým herním výkonům hráčů.

Vědecké otázky:

- Bude nejčastěji využíváno odebírání kotouče?
- Budou hráči české reprezentace málo často využívat hru do těla?
- Budou hráči české reprezentace špatně obsazovat soupeře bez kotouče?

4 Metodologie

4.1 Charakteristika souboru

Sledovaný soubor tvořili hráči reprezentace České republiky. Jednalo se o záměrný výběr, celkem se jednalo o 20 hráčů v poli v průměrném věku 26,8 let, jejichž průměrná tělesná výška byla 182,3 cm a tělesná hmotnost 84,1 kg. Brankáře jsme do sledovaného souboru nezařadili, protože se neúčastní těchto činností. Hokejisté české reprezentace jsou profesionálové a trénují každý den, někdy i dvoufázově. Jejich počet zápasů se pohybuje v rozmezí dvou až tří v týdnu.

Tabulka 1. Soupiska České reprezentace na MS 2016

JMÉNO	POST	VĚK	HŮL	VÝŠKA	VÁHA
Jakub Jeřábek	Obránce	25 let	Leva	180 cm	86 kg
Michal Kempný	Obránce	25 let	Levá	183 cm	88 kg
Tomáš Kundrátek	Obránce	26 let	pravá	186 cm	84 kg
Jan Kolář	Obránce	29 let	Levá	190 cm	92 kg
Radim Šimek	Obránce	23 let	Levá	183 cm	84 kg
Michal Jordán	Obránce	25 let	Levá	185 cm	80 kg
Milan Doudera	Obránce	23 let	Levá	181 cm	92 kg
Roman Červenka	Útočník	30 let	Levá	181 cm	85 kg
Radek Faksa	Útočník	22 let	Levá	185 cm	82 kg
Tomáš Plekanec	Útočník	33 let	Levá	180 cm	89 kg
Michal Birner	Útočník	30 let	Levá	183 cm	83 kg
Lukáš Kašpar	Útočník	30 let	Levá	182 cm	75 kg
Martin Zaťovič	Útočník	31 let	Levá	180 cm	83 kg
Tomáš Filippi	Útočník	24 let	Levá	185 cm	85 kg
Petr Koukal	Útočník	33 let	Levá	177 cm	84 kg
Jan Kovář	Útočník	26 let	Pravá	180 cm	90 kg
Michal Řepík	Útočník	27 let	pravá	178 cm	70kg
Tomáš Zohorna	Útočník	28 let	Levá	185 cm	91 kg
David Pastrňák	Útočník	20 let	Pravá	177 cm	68 kg
Robert Kousal	Útočník	25 let	Levá	185 cm	90 kg

4.2 Použité metody

Autor pro výzkum využil metodu pozorování a videozáznam, kde byli podrobně rozebrány jednotlivé obranné herní činnosti jednotlivce. Zpracována byla data z osmi utkání české reprezentace, sedm v základní skupině a jedno v play-off. Následně došlo k porovnání

získaných dat pomocí tabulek, do kterých byla zanesena všechna nashromážděná data. Tabulky obsažené v bakalářské práci vytvořil autor práce samostatně.

4.3 Metodika výzkumu

Pomocí vhodné metodologie byla možnost získat podklady pro požadovaný výsledek. Pro potřeby práce byla použita metoda: analýza videozáznamu všech utkání české reprezentace na MS 2016 a následné porovnání obranných herních činností jednotlivce a to: odebrání kotouče, obsazování hráče bez kotouče, blokování střel, hra tělem a odebrání kotouče nedovoleným způsobem. Použita byla také absolutní četnost. Na základě videozáznamu byla zjištěna nejčastěji využívaná obranná herní činnost jednotlivce, nejslabší činnost českého týmu a mnoho dalších zajímavostí. Výzkum byl prováděn na 80. Mistrovství světa v ledním hokeji konané v Rusku, ve městech Moskva a Petrohrad. Poznatky z videozáznamů byly zpracovávány do předem připraveného sledovacího archu (viz. příloha). Následně byl sledovací arch přepsán do tabulek.

5 Výsledky

Tato část bakalářské práce obsahuje tabulkové zpracování mého výzkumu. U každé tabulky se nachází popis a následné zhodnocení zjištěných skutečností. Rovněž jsou popsány odpovědi na vědecké otázky. V tabulkách je zaznamenán počet výskytů jednotlivých HČJ. Pro zjednodušení využíváme vysvětlivky: Ano – mohl učinit a učinil, Ne – mohl učinit, ale neučinil, ! – mohl učinit, ale neučinil a padla z toho branka.

5.1 Tabulkové znázornění jednotlivých zápasů

ČR (Česká republika) 3:0 Rusko

Úvodní utkání v turnaji bylo proti silnému domácímu Rusku velmi úspěšné. Z tabulky je patrné, že nejvíce častá obranná herní činnost jednotlivce je odebírání kotouče. V první a třetí třetině byli čeští hokejisté v této činnosti úspěšní, oproti třetině druhé, kdy se odebírat kotouč moc nedařilo. Obsazování hráče bez kotouče dělalo českému týmu velký problém po celý zápas. Ve prospěch českého týmu hrálo především překombinování ruských hráčů, místo střelby a také vynikající výkon českého brankáře. Nejméně k vidění bylo blokování střel. Přesto, že se hrálo proti největšímu rivalovi na jeho domácí půdě, šlo o zahajovací utkání turnaje, kde se tak velká obětavost nečeká. Velký počet však byl ve hře tělem. Každé utkání s Ruskem je velmi kontaktní, pouze ve druhé třetině se nám nedařilo soupeře tolik zastavovat ani v jedné činnosti. Rusko hraje rychlý kombinační hokej a to se projevilo hlavně v odebírání kotouče nedovoleným způsobem, kdy jsme hru museli zastavit za cenu faulu celkem 4x.

Tabulka 2. Znázornění obranných herních činností jednotlivce při utkání ČR – Rusko

Obranné herní činnosti jednotlivce		1. třetina	2. třetina	3. třetina	Prodloužení	Celkem	Součet
Odebírání kotouče	Ano	20	12	14		46	+2
	Ne	13	18	13		44	
Obsazování hráče bez kotouče	Ano	11	7	11		29	-9
	Ne	10	14	14		38	
Blokování střel	Ano	3	4	7		14	0
	Ne	1	8	5		14	
Hra tělem	Ano	12	9	10		31	+5
	Ne	6	12	8		26	
Nedovolený způsob odebírání kotouče		1x	1x	2x		4x	4

Lotyšsko 3:4 ČR (po samostatných nájezdech)

Druhé utkání s Lotyšskem hrála Česká republika do jeho poloviny stejně kvalitně a úspěšně jako v předchozím utkání. Tři body do tabulky hokejisté nezískali hlavně z důvodu vynikajícího výkonu lotyšského brankáře a také dvou velkých chyb, které soupeř potrestal nejlepším možným způsobem. Odebírání kotouče už nebylo tak výrazné jako v utkání s Ruskem, ačkoli jsme tuto obrannou činnost mohli vidět nejčastěji. Ovšem ve třetí třetině jsme za soupeřem zaostávali. Obranná činnost, která se nám nevedla v předchozím utkání, byla o trochu lepší, ačkoli ve druhé a třetí třetině jsme na ní doplatili a po neobsazení hráče bez kotouče, jsme 2x inkasovali branku (viz.obrázek číslo 20 a) a 20 b)) a to nás stálo bod v celkovém součtu bodů v tabulce. Ve 36. minutě se soupeř ocitnul nikým nehlídaný sám před naším brankářem a vstřelil branku. K podobné situaci došlo těsně před koncem utkání. Dvě minuty před vypršením hrací doby se dva čeští obránci sjeli k jednomu soupeři, zatímco na druhé straně si nevšimli osamocенého soupeře a ten si se situací poradil. Kromě dvou velkých chyb ve druhé a třetí třetině, čeští hokejisté Lotyšsko k velké herní kombinaci nepustili a většinu hrací doby měli kotouč pod svou kontrolou. Tento fakt vedl k nejméně využívané obranné činnosti tohoto utkání a to bylo blokování střel. V první třetině bylo znát, že jsou čeští hokejisté nabuzeni ještě z utkání proti Rusku. Češi doslova vlétli na Lotyšsko a ve hře tělem dominovali. V první třetině byla tato činnost využívaná nejčastěji ze všech třetin celého turnaje. Zbytek zápasu měl pokles, přesto však tato obranná činnost co se týká počtu úspěšnosti byla nejlepší z celého turnaje. Odebrat kotouč nedovoleným způsobem český tým nevyužil ani jednou.

Tabulka 3. Znázornění obranných herních činností jednotlivce při utkání ČR - Lotyšsko

Obranné herní činnosti jednotlivce		1.třetina	2.třetina	3.třetina	Prodloužení	Celkem	Součet
Odebírání kotouče	Ano	16	13	3	1	33	+11
	Ne	7	6	7	2	22	
Obsazování hráče bez kotouče	Ano	7	7	7	0	21	+1 (2!)
	Ne	5	9 (1!)	6 (1!)	0	20 (2!)	
Blokování střel	Ano	4	4	3	0	11	+2
	Ne	3	3	3	0	9	
Hra tělem	Ano	15	7	6	1	29	+16
	Ne	6	2	3	2	13	
Nedovolený způsob odebírání kotouče		0x	0x	0x	0x	0x	0

Švédsko 2:4 ČR

V utkání s favoritem celého turnaje si Česká republika vedla výborně. Bylo to nejkvalitnější utkání celého turnaje a po vítězství se čeští hokejisté zařadili mezi favority celého turnaje. Kromě první třetiny, jsme byli výrazně lepší v odebrání kotouče a opět to byla nejvyužívanější obranná činnost. Ztráceli jsme výrazně v první třetině, chybělo obsazování hráče bez kotouče a doplatili jsme na to jednou brankou. Běžela poslední minuta první třetiny a došlo k přečíslení 2-1. Jeden z českých obránců si nepohlídal soupeře na své straně, ten toho využil a vstřelil branku. Po zbytek utkání se čeští hokejisté zaměřili na tuto činnost a zlepšili se v ní, nicméně stále to byla nejslabší obranná činnost. Hrát proti favoritovi, se vždy projeví na obětavosti týmu. Nebylo tomu jinak ani v tomto utkání, kde počet zablokovaných střel byl poměrně vysoký a v součtu dokonce nejlepší. Nicméně inkasovaná branka v první třetině byla zapříčiněna právě nezablokovanou střelou. V 11.minutě hrála Česká republika oslabení a došlo k situaci, kdy český útočník mohl rychleji zareagovat a zablokovat střelu. K tomu ovšem nedošlo a soupeřův obránce od modré čáry vstřelil branku. Hra tělem byla velmi častá obranná činnost, především v první třetině. Proti mužstvu, které patří k nejlepším bruslařům, čeští hokejisté pouze jednou museli hru zastavit nedovoleným způsobem.

Tabulka 4. Znázornění obranných herních činností jednotlivce při utkání ČR – Švédsko

Obranné herní činnosti jednotlivce		1.třetina	2.třetina	3.třetina	Prodloužení	Celkem	Součet
Odebírání kotouče	Ano	8	7	11		26	+10
	Ne	8	4	4		16	
Obsazování hráče bez kotouče	Ano	2	6	5		13	-3 (1!)
	Ne	7 (1!)	4	5		16 (1!)	
Blokování střel	Ano	6	7	6		19	+12 (1!)
	Ne	2 (1!)	3	2		7 (1!)	
Hra tělem	Ano	9	6	7		22	+9
	Ne	4	5	4		13	
Nedovolený způsob odebírání kotouče		0x	1x	0x		1x	1

ČR 7:0 Norsko

Utkání s Norskem bylo pro českou reprezentaci mimořádně úspěšné hlavně z útočné stránky. Soupeřovi se v utkání nedařilo a dělal hodně chyb, kterých čeští hokejisté využili. Většinu hrací doby měl kotouč pod svou kontrolou český tým a Norsko prakticky k ničemu nepustili. Odvíjel se od toho malý počet všech obranných činností. Nic na tom ovšem nemění nejčastěji využívaná činnost tohoto utkání a to odebrání kotouče. Vzhledem k výkonu a kvalitě Norska, to byla také v tomto utkání nejjednodušší činnost za celý turnaj. Opět se ale ukázalo, že obsadit hráče bez kotouče nám dělá problém i se slabým soupeřem. Naštěstí soupeř nevyužil této šance ani jednou a to především zásluhou výborného výkonu českého brankáře. Blokování střel bylo nejméně častou činností a to především z důvodu malého počtu šancí soupeře. Celkově lepší a rychlejší hra českého týmu vedla k úspěšné činnosti ve hře do těla. Součet byl dokonce nejlepší ze všech činností v tomto utkání. Nedovoleným způsobem se český tým projevilo pouze jednou.

Tabulka 5. Znázornění obranných herních činností jednotlivce při utkání ČR – Norsko

Obranné herní činnosti jednotlivce		1. třetina	2. třetina	3. třetina	Prodloužení	Celkem	Součet
Odebírání kotouče	Ano	7	6	6		19	+5
	Ne	6	4	4		14	
Obsazování hráče bez kotouče	Ano	3	3	4		10	-1
	Ne	2	5	4		11	
Blokování střel	Ano	2	0	3		5	0
	Ne	1	2	2		5	
Hra tělem	Ano	6	5	5		16	+9
	Ne	3	1	3		7	
Nedovolený způsob odebírání kotouče		0x	1x	0x		1x	1

ČR 3:1 Kazachstán

Páté utkání se hrálo proti outsiderovi celého turnaje a tomu odpovídala podceněná hra české reprezentace, která se projevila na statistikách obranných činností. Na vítězství českého týmu měl největší zásluhu především výborný výkon brankáře. Odebírání kotouče nebylo tak časté a úspěšné jako v předchozích utkáních a poprvé to nebyla nejvíce využívaná činnost. Naopak nejlepší součet byl překvapivě v obsazování hráče bez kotouče, což se nám dařilo až do třetí třetiny, kdy jsme inkasovali branku. Český obránce stojící před vlastní brankou měl obsadit hráče z Kazachstánu, který v 55.minutě dostal zpoza branky výbornou přihrávku do nejlepší střelecké pozice, kterou využil ke vstřelení branky. Nejhorší obrannou činností tohoto utkání bylo blokování střel a to z důvodu podcenění soupeře. Obětavost chyběla především útočníkům, kteří měli tuto činnost využívat nejčastěji. Popsaná hra českého týmu v tomto utkání vedla k malému počtu ve hře tělem. Právě v tomto utkání byla tato činnost nejméně využívána ze všech utkání celého turnaje. Češi byli disciplinovaní a kotouče nedovoleným způsobem neodebrali ani jednou.

Tabulka 6. Znázornění obranných herních činností jednotlivce při utkání ČR – Kazachstán

Obranné herní činnosti jednotlivce		1. třetina	2. třetina	3. třetina	Prodloužení	Celkem	Součet
Odebírání kotouče	Ano	7	9	6		22	+4
	Ne	4	9	5		8	
Obsazování hráče bez kotouče	Ano	5	9	5		19	+7 (1!)
	Ne	5	4	3 (1!)		12 (1!)	
Blokování střel	Ano	3	1	1		5	-1
	Ne	2	3	1		6	
Hra tělem	Ano	4	4	4		12	0
	Ne	2	6	4		12	
Nedovolený způsob odebírání kotouče		0x	0x	0x		0x	0

Dánsko 2:1 ČR (po samostatných nájezdech)

Největší překvapení pro českou reprezentaci přišlo v šestém utkání turnaje. Hra českých hokejistů se zhoršila, což vedlo k první prohře na turnaji. Výborný výkon českého brankáře vedl k zisku alespoň jednoho bodu. Českému týmu se znovu dařilo odebírání kotouče, pouze v první třetině tomu tak nebylo. Činnost, která český tým trápila po celý turnaj, se jim nevyhnula ani v utkání s Dánskem. Opět si nedali pozor na obsazování hráče bez kotouče, kde se dostali do záporných čísel a ve třetí třetině si nepohlídali soupeře a přišlo vyrovnání. Český obránce si v oslabení nepohlídal dorážejícího soupeře a ten nikým nehlídaný vstřelil vyrovnávací branku. Neobětavost hráčů pokračovala z předchozího utkání a blokování střel bylo nejméně využíváno, ovšem žádná branka z toho nepadla. Hru tělem čeští hokejisté zvládali dobře, až na první třetinu, kde tato činnost není očekávaná. Češi pustili soupeře do hry především svou nedisciplinovaností a byli často vylučováni.

Tabulka 7. Znázornění obranných herních činností jednotlivce při utkání ČR – Dánsko

Obranné herní činnosti jednotlivce		1.třetina	2.třetina	3.třetina	Prodloužení	Celkem	Součet
Odebírání kotouče	Ano	8	6	6	2	22	+8
	Ne	9	2	3	0	14	
Obsazování hráče bez kotouče	Ano	7	2	4	0	13	- 4 (1!)
	Ne	7	4	4 (1!)	2	17 (1!)	
Blokování střel	Ano	1	3	3	2	9	+1
	Ne	3	3	2	0	8	
Hra tělem	Ano	7	4	5	2	18	+4
	Ne	8	3	2	1	14	
Nedovolený způsob odebírání kotouče		0x	1x	1x	0x	2x	2

ČR 5:4 Švýcarsko

Poslední utkání ve skupině zvládli čeští hokejisté ve všech obranných činnostech, co se týká hodnocení v kladných číslech. Herní Výkon byl velmi kvalitní, ovšem v závěru utkání se čeští hokejisté dostali pod tlak a 2x inkasovali branku. Ovšem výsledek neodpovídá celkové hře českého týmu. Obrovskou převahu měli v odebrání kotouče. Obsadit hráče bez kotouče se dařilo v kladných číslech oproti jiným utkáním, nicméně opět čeští hokejisté dvakrát doplatili na tuto nezvládnutou činnost a 2x inkasovali branku. V polovině první třetiny, došlo k hrubé chybě české obrany, kdy zapomněl naskočit do hry druhý obránce, který měl mít pokrytého soupeře bez kotouče. Ten díky výborné přihrávce od spoluhráče, se dostal do samostatného úniku a vstřelil branku. Druhá situace nastala pouhých 28 sekund před koncem hrací doby. Hráč soupeře nebyl před českou brankou nikým obsazen a skóroval do odkryté branky. Blokování střel byla nejméně častá činnost, v situaci kdy jsme mohli zablokovat střelu, jsme tak neučinili a soupeř vstřelil branku. V 55. minutě ihned po prohraném vhozování, došlo k pomalé reakci českého útočníka, který mohl zablokovat střelu Švýcarského obránce. K tomu ovšem nedošlo a soupeřova střela od modré čáry skončila v české síti. Hra tělem byla nejuspěšnější činností v tomto utkání. Hokejisté hráli velmi disciplinovaně, a proto nemuseli zastavit soupeře ani jednou nedovoleným způsobem.

Tabulka 8. Znázornění obranných herních činností jednotlivce při utkání ČR – Švýcarsko

Obranné herní činnosti jednotlivce		1. třetina	2. třetina	3. třetina	Prodloužení	Celkem	Součet
Odebírání kotouče	Ano	15	11	14		40	+14
	Ne	9	6	11		26	
Obsazování hráče bez kotouče	Ano	9	8	7		24	+1 (2!)
	Ne	8 (1!)	7	8 (1!)		23 (2!)	
Blokování střel	Ano	6	3	4		13	+5 (1!)
	Ne	2	5	1 (1!)		8 (1!)	
Hra tělem	Ano	9	11	4		24	+15
	Ne	4	2	3		9	
Nedovolený způsob odebírání kotouče		0x	0x	0x		0x	0

ČR 1:2 USA (po samostatných nájezdech)

Nejdůležitější zápas celého turnaje a to čtvrtfinále zvládli čeští hokejisté všechny obranné činnosti v kladných číslech a byli v nich velmi úspěšní. Chybělo trochu štěstí, kdy několik střel se odrazilo od tyče a také větší úspěšnost v útočných činnostech a samostatných nájezdech na konci utkání. Odebírání kotouče byla opět neúspěšnější a nejčastější činnost, která ale nebyla využita vstřelenými brankami. Obsazení hráčů si hokejisté bohužel nepohlídali a inkasovali jednu branku. Na začátku druhé třetiny, při přechodu středního pásma byla věnována pozornost pouze soupeři s kotoučem a pravý obránce neuhlídal soupeře, který v plné rychlosti zakončil únik brankou. Obětavost tentokrát českému týmu nechyběla a zablokované střely byli časté a úspěšné. Velkou převahu měli čeští hokejisté ve hře tělem a byla to druhá nejlepší činnost ze všech utkání. Ve třetí třetině čeští hokejisté museli jednou hru zastavit nedovoleným způsobem. Tímto utkáním ukončila česká reprezentace účast na MS 2016.

Tabulka 9. Znázornění obranných herních činností jednotlivce při utkání ČR – USA

Obranné herní činnosti jednotlivce		1.třetina	2.třetina	3.třetina	Prodloužení	Celkem	Součet
Odebírání kotouče	Ano	12	10	13	7	42	+18
	Ne	6	6	8	4	24	
Obsazování hráče bez kotouče	Ano	7	8	8	4	27	+ 4 (1!)
	Ne	6	4 (1!)	9	4	23 (1!)	
Blokování střel	Ano	3	3	4	3	13	+4
	Ne	2	2	4	1	9	
Hra tělem	Ano	10	9	8	3	30	+15
	Ne	4	5	5	1	15	
Nedovolený způsob odebírání kotouče		0x	0x	1x	0x	1x	1

5.2 Celkové srovnání obranných herních činností jednotlivce ze všech zápasů České republiky na MS 2016

Z tabulek je patrné, že nejčastější obrannou herní činností jednotlivce bylo odebrání kotouče. Průměrně se tak stalo 54x za zápas. V zahajovacím utkání proti Rusku byl počet těchto zákroků dokonce 90, což byla neúspěšnější činnost ze všech zápasů. Motivací pro hokejisty České republiky úspěšně reprezentovat nebyla jen dlouholetá rivalita mezi těmito dvěma týmy, ale především to, že Rusko bylo považováno za největšího favorita celého turnaje. Český tým se však prezentoval jako velmi silný soupeř a předvedl v tomto utkání své nesporné kvality. V ledním hokeji k souboji o kotouč dochází prakticky neustále a v dnešní době, kdy hrají spíše siloví hráči, se dá předpokládat, že právě tato obranná činnost bude nejčastější. Byla také odhalena největší slabina a příčina neúspěchu českého týmu, a to konkrétně obsazování hráče bez kotouče. Průměrně na zápas, se naši hokejisté dostali do záporných čísel a to -1. Zvláštností bylo, že v zápase s Rusy, byla naše neúspěšnější činnost v odebrání kotouče, ale zároveň to byla nejhorší obranná činnost celého turnaje, kdy se naši hokejisté dostali do záporných čísel -9. Zde se celkovým porovnáním potvrdila vědecká otázka číslo 1 a 3 „Nejčastěji bude využíváno odebrání kotouče“ a „hráči české reprezentace budou špatně obsazovat hráče bez kotouče“. Hru tělem hokejisté zvládali výborně po celý turnaj. Byla to sice druhá nejméně využívaná činnost, ale počet úspěšných pokusů je poměrně velký. Zde se vědecká otázka číslo 2 „ hráči české reprezentace budou málo často využívat hru do těla“ nepotvrdila tak, jak jsme čekali. Nejméně častou, ovšem úspěšnou činností bylo blokování střel. Pouze dvakrát, kdy především útočníci nezablokovali střelbu soupeřova obránce, jsme inkasovali branku. Na MS hraje v každém týmu několik technických hráčů, kteří patří za největší hvězdy a velmi často se obětují pro mužstvo. Přesto blokování střel bylo nejméně využívanou obrannou činností. Český tým hrál velmi disciplinovaně, každé utkání si musel pomoci průměrně jen jednou nedovoleným způsobem. Vyjímkou bylo pouze první utkání s domácími Rusy, kdy se dopustili nedovoleného zákroku celkem 4x.

Tabulka 10. Celkové srovnání obranných herních činností jednotlivce ze všech zápasů České republiky

Obranné herní činnosti jednotlivce		ČR - Rusko	Lotyšsko - ČR	Švédsko - ČR	ČR - Norsko	ČR - Kazachstán	Dansko - ČR	ČR - Švýcarsko	ČR - USA
		90	55	42	33	40	36	66	66
Odebírání kotouče	Celkem pokusů	+2	+11	+10	+5	+4	+8	+14	+18
	Součet								
Obsazování hráče bez kotouče	Celkem pokusů	67	41 2(!)	29 1(!)	21	31 1(!)	30 1(!)	47 2(!)	50 1(!)
	Součet	-9	+1	-3	-1	+7	-4	+1	+4
Blokování střel	Celkem pokusů	28	20	26 1(!)	14	9	17	21 1(!)	22
	Součet	0	+2	+12	+2	-3	+1	+5	+4
Hra tělem	Celkem pokusů	57	42	35	23	24	32	33	45
	Součet	+5	+16	+9	+9	0	+4	+15	+15
Odebírání kotouče nedovoleným způsobem	Celkem pokusů	4x	0x	1x	1x	0x	2x	0x	1x

5.3 Znázornění neúspěšných klíčových situací v turnaji

Ve 36.minutě v utkání s Lotyšskem, došlo k neobsazení hráče bez kotouče. Soupeř se ocitnul nikým nehlídaný sám před naším brankářem a vstřelil branku. K podobné situaci došlo těsně před koncem utkání. Dvě minuty před vypršením hrací doby se dva čeští obránci sjeli k jednomu soupeři, zatímco na druhé straně si nevšimli osamocенého soupeře a ten si se situací poradil a vstřelil branku.

Obrázek 18 a) a 18 b): Neobsazení hráče bez kotouče, po kterém naši hokejisté inkasovali branku v utkání s Lotyšskem (www.mojeo2.cz, 2016).

V 11.minutě v utkání se Švédskem, hrál český tým oslabení a došlo k situaci, kdy náš útočník mohl rychleji zareagovat a zablokovat střelu. K tomu ovšem nedošlo a soupeřův obránce od modré čáry vstřelil branku. Běžela poslední minuta první třetiny a došlo k přechíslení 2-1. Jeden z českých obránců si nepohlídal soupeře na své straně, ten toho využil a vstřelil branku.

Obrázek 19) a 19 b) : Nezablokování střelby a neobsazení hráče bez kotouče, po čemž následovali vstřelené branky do naší sítě v utkání se Švédskem.

Český obránce stojící před vlastní brankou měl obsadit hráče z Kazachstánu, který v 55. minutě dostal zpoza brány výbornou přihrávku do nejlepší střelecké pozice a vstřelil branku. Druhá situace je z utkání s Dánskem, kdy si český obránce v oslabení nepohlídal dorážejícího soupeře a ten vstřelil branku.

Obrázek 20 a) a 20 b): Inkasované branky po chybném obsazení hráče bez kotouče v utkáních proti Kazachstánu a Dánsku.

V polovině první třetiny, došlo k hrubé chybě české obrany, kdy zapomněl naskočit do hry druhý obránce, tím došlo k přečíslení soupeře. Ten díky výborné přihrávce od spoluhráče, se dostal do samostatného úniku a vstřelil branku. V 55. minutě ihned po prohraném vhazování, došlo k pomalé reakci českého útočníka, který mohl zablockovat střelu Švýcarského obránce. K tomu ovšem nedošlo a soupeřova střela od modré čáry skončila v české síti.

Obrázek 21 a) a 21 b): Neobsazení hráče bez kotouče a nezablokování střelby v utkání se Švýcarskem, což vedlo k inkasovaným brankám.

Třetí situace z utkání se Švýcarskem, se stala pouhých 28 vteřin před koncem hrací doby. Došlo ke špatnému obsazení soupeře, který nikým neatakovaný mohl po výborné přihrávce od spoluhráče vystřelit do téměř odkryté branky. Ve čtvrtfinále s USA na začátku druhé třetiny při přechodu středního pásma do českého obranného pásma, byla věnována pozornost pouze soupeři s kotoučem a český pravý obránce si pozdě všimnul protihráče na jeho straně, který mu v plné rychlosti ujel a zakončil brankou.

Obrázek 22 a) a 22 b): Inkasované branky po dalším chybném obsazení hráče bez kotouče ještě z utkání proti Švýcarsku a také ve čtvrtfinále proti USA.

6 Závěr

Výzkum byl zaměřen na analýzu obranných herních činností u české reprezentace v ledním hokeji. Výsledky pozorování a následná analýza dat nám umožnily získat informace a případná doporučení, vhodná pro zkvalitnění práce hokejových trenérů. Cílem bakalářské práce bylo analyzovat obranné herní činnosti jednotlivce všech utkání české reprezentace během MS 2016. Celkem bylo sledováno 20 hráčů v průměrném věku 26,8 let, jejichž průměrná tělesná výška byla 182,3 cm a tělesná hmotnost 84,1 kg. Výběr hráčů byl záměrný - jednalo se o hráče v poli reprezentace České republiky. Brankáře jsme do sledovaného souboru nezařadili, protože se těchto činností neúčastní.

Hlavní metodou bylo sledování videozáznamů. Nashromážděná data byla zpracována do sledovacího archu a následně podrobena analýze, pomocí které jsme se snažili najít odlišnosti v oblasti obranných herních činností v jednotlivých zápasech.

Ze závěrů analýzy vyplynulo, že nejčastěji využívaná obranná herní činnost jednotlivce je odebrání kotouče, a to průměrně 54x za zápas. V zahajovacím utkání proti domácímu Rusku byl počet těchto zákroků dokonce 90, což byla nejúspěšnější činnost ze všech zápasů. Motivací pro hokejisty České republiky úspěšně reprezentovat nebyla jen dlouholetá rivalita mezi těmito dvěma týmy, ale především to, že Rusko bylo považováno za největšího favorita celého turnaje. Český tým se však prezentoval jako velmi silný soupeř a předvedl na tomto turnaji své nesporné kvality. V ledním hokeji k souboji o kotouč dochází prakticky neustále a v dnešní době, kdy hrají spíše siloví hráči, se dá předpokládat, že právě tato obranná činnost bude nejčastější. Byla také odhalena největší slabina a příčina neúspěchu českého týmu, a to konkrétně obsazování hráče bez kotouče. Průměrně na zápas, se naši hokejisté dostali do záporných čísel a to -1. Zvláštností je, že v zápase s Rusy, kde byla naše nejúspěšnější činnost v odebrání kotouče, se ukázala také nejhorší činnost celého turnaje, kdy se naši hokejisté dostali do záporných čísel -9. Zde se celkovým porovnáním potvrdila vědecká otázka číslo 1 a 3 „Nejčastěji bude využíváno odebrání kotouče“ a „hráči české reprezentace budou špatně obsazovat hráče bez kotouče“. Hru tělem hokejisté zvládali výborně po celý turnaj. Byla to sice druhá nejméně využívaná činnost, ale počet úspěšných pokusů je poměrně velký. Zde se vědecká otázka číslo 2 „hráči české reprezentace budou málo často využívat hru do těla“ nepotvrdila tak, jak jsme čekali. Nejméně častou, ovšem úspěšnou činností bylo blokování střel. Pouze dvakrát, kdy především útočníci nezablokovali střelbu soupeřova obránce, jsme inkasovali branku. Na MS hraje v každém týmu několik technických hráčů, kteří patří za největší hvězdy a velmi často se obětují pro mužstvo. Přesto blokování střel bylo nejméně využívanou obrannou činností. Český tým hrál velmi disciplinovaně, každé utkání si musel pomoci

průměrně pouze jen jednou nedovoleným způsobem. Výjimkou bylo pouze první utkání s domácími Rusy, kdy se dopustili nedovoleného zákroku celkem 4x.

Práce může být nápomocná v dalším plánování dlouhodobé přípravy hokejistů v obranné fázi a to již od útlého věku zařazováním pravidelným cvičením zaměřených na obranné herní činnosti. Dlouhodobý tréninkový plán nácviku obranné fáze může vést ke zlepšení u mladých i starších hráčů.

Referenční seznam

Tištěné zdroje:

- Bukač, L. (2005). *Intelekt, učení, dovednosti & koučování*. Praha: Olympia.
- Bukač, L., & Šafařík, V. (1971) *Obrana v ledním hokeji*. Praha: Olympia.
- Bukač, L., & Dovalil, J. (1990). *Lední hokej, trénink herní dokonalosti*. Praha: Olympia.
- Bunc, V. (2002). *Výkon a trénink ve sportu*. Praha: Olympia.
- Dobrovodský, V., Gut, K., Halásek, S., & Pacina, V. (1985). *Náš hokej*. Praha: Olympia.
- Dovalil, J. (1992). *Sportovní trénink (Lexikon základních pojmů)*. Praha: Universita Karlova.
- Dovalil, J., Choutka, M., Svoboda, B., Hošek, V., Perič, T., Potměšil, J., Vránová, J., & Evdokimoff, S. (2000). *Lední hokej*. Bratislava: Mladé letá.
- Dovalil, J. et al. (2002). *Výkon a trénink ve sportu*. Praha: Olympia.
- Gut, K., & Pacina, V. (1986). *Malá encyklopedie ledního hokeje*. Praha: Olympia.
- Gut, K., & Vlk, G., (1990). *Světový hokej*. Praha: Olympia.
- Heller, J., & Pavliš, Z. (1998). *Trenérské listy*. Pardubice: Hokej-press.
- Choutka, M., & Dovalil, L. (1991). *Sportovní trénink*. Praha: Olympia.
- Jenšík, M. (2011). *Zlatá kniha ledního hokeje*. Praha: XYZ.
- Kostka, V. (1971). *Moderní hokej*. Praha: Olympia.
- Kostka, V. (1984). *Moderní hokej*. Praha: Olympia.
- Kostka, V., & Pergl, R. (1977). *Lední hokej pro trenéry II. třídy*. Praha: Olympia.
- Kostka, V., Bukač, L., & Šafařík, V. (1986). *Lední hokej (teorie a didaktika)*. Praha: SPN.
- Kováč, J. (1982). *Učební texty pro trenéry*. Praha: Olympia.
- Lener, S. (1987). *Terminologie v ledním hokeji*. Praha: ČSTV.
- Novák, Z., Dovalil, J., & Pavliš, Z. (2005). *Koordináční cvičení mimo led v tréninku nejmladších hokejistů*. Praha: Český svaz ledního hokeje.
- Vlk, G., Novotný, P., Pejchar, J., & Sigmund, S. (1973). *Mistrovství světa v ledním hokeji 72*. Praha: Olympia.dd
- MacKinnon, J. (1996). *NHL Hockey, The official Fans' Guide*. (J. Příbyl, & K. Hejl, Trans.) Bratislava: TIMY.
- Nykodým, J. (2005). *Koordináční Schopnosti Jako Součást Všeobecné Přípravy Nejmladších Hokejistů*. Brno : Masarykova Univerzita V Brně, Fakulta Sportovních Studií.
- Pavliš, Z. et al. (1995). *Školení trenérů ledního hokeje. Vybrané obecné obory*. Praha: ČSLH.
- Pavliš, Z., Perič, T., Novák, Z., & Mazanec, M. (1998). *Příručka pro trenéry ledního hokeje I.část*. Praha: ČSLH.
- Pavliš, Z., Perič, T., Novák, Z., & Mazanec, M. (2000). *Příručka pro trenéry ledního hokeje II.část*. Praha: ČSLH.
- Pavliš, Z., Dovalil, J., Šindel, J., Pešout, M., Perič, T., Mazanec, M., Hýnek, P., & Novák, Z. (2002). *Příručka pro trenéry ledního hokeje III.část*. Praha: ČSLH.
- Perič, T. (2002). *Lední hokej-trénink budoucích hvězd*. Praha: Grada.
- Píša, E., Potsch, R., Rouspetr, L., & Ryšánek, V. (2010). *Pravidla ledního hokeje*. Praha: Olympia.
- Rossiter, S. (1999). *Učebnice hokeje, cesta do NHL – Základy*. Havlíčkův Brod: Fragment
- Starší, J., Tóth, I., Výboh, A., & Pongráč, V. (2001). *Teória a didaktika ľadového hokeja II*. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, Fakulta humanitných vied.
- Stránský, J., & Ondrušek, K. (1997). *Historie NHL 1917 - 1997*. Praha: Vyšehrad.
- Táborský, F. (2005). *Sportovní hry II*. Praha: Grada.
- Turaz, R., & Tóth, I. (2003). *Ľadový hokej (Učebné texty pre trénerov licencie C)*. Bratislava: Šport press.
- Vlk, G., & Gut, K. (1978). *Zlatá kniha hokeje*. Praha: Olympia.

Internetové zdroje:

- Copyright ©2016. *Oficiální stránky českého hokejového svazu* [online].[vid. 2016-2-15].
Dostupný z: <http://www.cslh.cz/>
- Copyright ©2016. *Oficiální stránky mezinárodní hokejové federace* [online].[vid. 2016-2-15].
Dostupný z: <http://www.iihf.com/>
- Copyright ©2016. *Oficiální stránky slovenské hokejové federace* [online].[vid. 2016-2-15].
Dostupný z: <http://www.hockeyslovakia.sk/>
- Copyright ©2016. *Oficiální stránky národní hokejové ligy* [online].[vid. 2016-2-15].
Dostupný z: <http://www.nhl.cz/>
- Copyright ©2001-09. *Oficiální stránky amerického hokejového magazínu*[online].[vid. 2016-2-15].
Dostupný z: <http://www.usahockeymagazine.com>
- Copyright ©1999-2016 MAFRA, a.s. *iDNES.cz/Sport* [online].[vid. 2016-2-16].
Dostupný z: <http://www.hokej.idnes.cz>
- Copyright ©2016. *Oficiální stránky o českém hokeji* [online].[vid. 2016-2-15]. Dostupný z:
<http://www.hokej.cz/>
- Copyright ©1996-2016. *Oficiální stránky české televize* [online].[vid. 2016-2-16]. Dostupný z:
<http://www.ceskatelevize.cz/>
- Copyright ©2016. *Oficiální stránky o aktualitách českého hokeje* [online].[vid. 2016-2-16].
Dostupný z: <http://www.hokejportal.net/>
- Copyright ©2016. *Oficiální stránky o aktualitách českého hokeje* [online].[vid. 2016-2-16].
Dostupný z: <http://www.sport.aktualne.cz/>

Seznam obrázků

Obrázek 1: Antický reliéf zobrazující hru podobnou hokeji zvanou koretizein. (Gut & Vlk, 1990, 20)	11
Obrázek 2: První kryté kluziště na světě, Viktoria Skating Rink v Montrealu. (Gut & Vlk, 1990, 20)	12
Obrázek 3: První hokejové zápasy na Viktoria Skating Rink. (Gut & Vlk, 1990, 20)	12
Obrázek 4: Loga týmů „Original Six“. (www.usahockeymagazine.com, 2016)	13
Obrázek 5 a: Zleva Josef Gruss, jeden z nejvýznamnějších postav českého i slovenského hokeje a obrázek 5 b: Emil Procházka, jeden ze zakladatelů českého hokejového svazu. (Gut & Vlk, 1990, 52,54)	15
Obrázek 6: Hokejový mušketýř z Chamonix 1909 (www.cslh.cz, 2016)	16
Obrázek 7: Naši jako Mistři Evropy z Berlína 1911 (www.hokej.idnes.cz, 2016)	17
Obrázek 8: Antonín Máša, zakladatel a největší propagátor kanadského hokeje na Slovensku. (Gut & Vlk, 1990, 100)	17
Obrázek 9: Matěj „Mike“ Bruckna ve Svatém Mořici. (www.ceskatelevize.cz, 2016)	18
Obrázek 10: Národní tým z prvního poválečného mistrovství světa z Prahy z roku 1947. Zleva stojí hráči: Troják, Zábrodský, Konopásek, Trousílek, Pokorný, Pácalt, v pokleku Bouzek, Sláma, Stibor, Roziňák a Jarkovský. (Gut & Vlk, 1990, 161)	19
Obrázek 11: Předávání poháru pro vítěze mistrovství světa kapitánovi sovětského týmu Vjačeslavu Bobrovovi v roce 1954. (Gut & Vlk, 1990, 197)	20
Obrázek 12: Hokejisté ČSSR po vítězném finálovém zápase se sovětskou sbornou v roce 1972. (www.hokejportal.net, 2016)	22
Obrázek 13: Zleva znak českého svazu ledního hokeje od roku 1993 a znak slovenského svazu ledního hokeje od roku 1993. (www.cslh.cz, 2016), (www.hockeyslovakia.sk, 2016)	24
Obrázek 14: Náš vítězný tým z „turnaje století“ na zimní olympiádě v Naganu 1998. (www.hokej.cz, 2016)	25
Obrázek 15: Rok 1999 byl začátkem zlatého hattricku, první titul přišel na MS v norském Lillehammeru. (www.sport.aktualne.cz, 2016)	26
Obrázek 16: Dovršení „Zlatého hattricku“ na MS v Německu v roce 2001 (www.hokej.idnes.cz, 2016)	26
Obrázek 17: Rozměry hřiště. (www.cslh.cz, 2016, strana neuvedena)	31
Obrázek 18 a) a 18 b): Neobsazení hráče bez kotouče, po kterém naši hokejisté inkasovali branku v utkání s Lotyšskem (www.mojeo2.cz, 2016)	59
Obrázek 19 a) a 19 b) : Nezablokování střelby a neobsazení hráče bez kotouče, po čemž následovali vstřelené branky do naší sítě v utkání se Švédskem	60
Obrázek 20 a) a 20 b): Inkasované branky po chybném obsazení hráče bez kotouče v utkáních proti Kazachstánu a Dánsku	61
Obrázek 21 a) a 21 b): Neobsazení hráče bez kotouče a nezablokování střelby v utkání se Švýcarskem, což vedlo k inkasovaným brankám	62
Obrázek 22 a) a 22 b): Inkasované branky po dalším chybném obsazení hráče bez kotouče ještě z utkání proti Švýcarsku a také ve čtvrtfinále proti USA	63

Seznam tabulek

Tabulka 1. Soupiska České reprezentace na MS 2016	47
Tabulka 2. Znázornění obranných herních činností jednotlivce při utkání ČR – Rusko	49
Tabulka 3. Znázornění obranných herních činností jednotlivce při utkání ČR - Lotyšsko	50
Tabulka 4. Znázornění obranných herních činností jednotlivce při utkání ČR – Švédsko	51
Tabulka 5. Znázornění obranných herních činností jednotlivce při utkání ČR – Norsko	52
Tabulka 6. Znázornění obranných herních činností jednotlivce při utkání ČR – Kazachstán	53
Tabulka 7. Znázornění obranných herních činností jednotlivce při utkání ČR – Dánsko	54
Tabulka 8. Znázornění obranných herních činností jednotlivce při utkání ČR – Švýcarsko	55
Tabulka 9. Znázornění obranných herních činností jednotlivce při utkání ČR – USA	56
Tabulka 10. Celkové srovnání obranných herních činností jednotlivce ze všech zápasů České republiky	58

Přílohy

Příloha 1: Poznámkový arch

Obranné herní činnosti jednotlivce	1. třetina	
Odebírání kotouče	Ano	
	Ne	
Obsazování hráče bez kotouče	Ano	
	Ne	
Blokování střel	Ano	
	Ne	
Hra tělem	Ano	
	Ne	
Odebírání kotouče nedovoleným způsobem		

Obranné herní činnosti jednotlivce	2. třetina	
Odebírání kotouče	Ano	
	Ne	
Obsazování hráče bez kotouče	Ano	
	Ne	
Blokování střel	Ano	
	Ne	
Hra tělem	Ano	
	Ne	
Odebírání kotouče nedovoleným způsobem		

Obranné herní činnosti jednotlivce	3. třetina	
Odebírání kotouče	Ano	
	Ne	
Obsazování hráče bez kotouče	Ano	
	Ne	
Blokování střel	Ano	
	Ne	
Hra tělem	Ano	
	Ne	
Odebírání kotouče nedovoleným způsobem		